

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ [Α.Μ. 5971]
ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ [Α.Μ. 6374]

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΠΑΤΡΑ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτή η πτυχιακή εργασία σαν σκοπό έχει να περισώσει με λέξεις και με σχέδια ένα κομμάτι απ'την Χαλκίδα του πρόσφατου παρελθόντος : το αρχοντικό της οδού Παίδων, διότι είναι σίγουρο πως και αυτό πολύ σύντομα, θα ακολουθήσει την τύχη όλων εκείνων των κτισμάτων της Χαλκίδας του χθές : την καταστροφή.

Υπάρχουν σήμερα στην Χαλκίδα, γερασμένα από τον χρόνο και από την αδιαφορία των ανθρώπων, περίπου είκοσι όμοια αρχοντικά, όλα αντιπροσωπευτικά δείγματα της λαϊκής αρχιτεκτονικής. Η Χαλκίδα του σήμερα, μία Χαλκίδα που δυναμώνοντας οικονομικά και πληθυσμιακά μεταβάλεται σε μία απρόσωπη πολιτεία, σα να μισεί την Χαλκίδα του χθες.

Μέσα στο πρώτο μισό του αιώνα κατάφερε να κόψει κάθε δεσμό με το παρελθόν της. Γκρεμίστηκαν τα τείχη του κάστρου που ήταν περιμετρικά της πόλης, γκρεμίστηκαν οι Πύργοι δεξιά και αριστερά της γέφυρας, και τα καλντερίμια ασφαλτοστρώθηκαν.

Μένουν σχεδόν μόνο τα λιγοστά αρχοντικά αλλά και αυτά σύντομα θα καταστραφούν. Οι μοναδικές αυτές μαρτυρίες για την ύπαρξη μακεδονίτικης αρχιτεκτονικής στην Χαλκίδα, σύντομα θα γίνουν θολές εικόνες στην μνήμη των Χαλκιδέων, χαμένα χνάρια από το πέρασμα του χρόνου, εκείνης της άγνωστης μαστόρικης συντεχνίας.¹

Εικόνα 1. Άποψη αρχοντικού από γειτονικό κτήριο. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

¹ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το αρχοντικό της οδού Παίδων βρίσκεται στο «κάστρο» της Χαλκίδας. Είναι το μοναδικό σωζόμενο μνημείο αστικής αρχιτεκτονικής της Τουρκοκρατίας στην Χαλκίδα. Η κατάσταση διατήρησής του είναι πολύ κακή και συνεχώς επιδεινώνεται με αποτέλεσμα να μεγαλώνει ο κίνδυνος οριστικής εξαφάνισής του.

Το σπίτι της οδού Παίδων στην σημερινή του μορφή αποτελείται από ένα κεντρικό τμήμα με προσανατολισμό από Ανατολή προς Δύση. Οι δύο μικρές πλευρές του κτιρίου, βλέπουν η μία προς το μέρος της οδού Παίδων, ενώ η άλλη συνορεύει με γειτονικές ιδιοκτησίες. Είναι πιθανή η ύπαρξη δρόμου την εποχή που κτίστηκε το αρχοντικό λόγω των ανοιγμάτων που υπάρχουν στη Δυτική όψη.

Στην μεγάλη πλευρά του κτιρίου υπάρχει το χαγιάτι. Ευρύχωρο με μεγάλα παράθυρα προς το μέρος της αυλής φωτίζει το εσωτερικό του σπιτιού. Στην μία άκρη του χαγιατιού υπάρχει η ξύλινη σκάλα του ορόφου. Στην απέναντι άκρη υπήρχε μία πόρτα που οδηγούσε στο κατεστραμένο σήμερα τμήμα της κατοικίας που σχημάτιζε με το κεντρικό τμήμα του κτιρίου ένα Γ, που αποτελείται από τρεις ορόφους: το χαμώι, το μεσοπάτωμα και το ανώι. Στο χαμώι οι μεγάλες τοξωτές πόρτες, από όπου θα μπορούσαν να περνούν εύκολα μεγάλα αντικείμενα, και τα μικρά παράθυρα προς τον δρόμο βεβαιώνουν πως οι χώροι αυτοί χρησιμοποιούνταν σαν αποθήκες.

SUMMARY

The mansion on Paidon Street is located in the "castle" of Chalkida. It is the only surviving monument of urban architecture of the Ottoman Empire in Chalkida. Its state of preservation is very poor and is constantly deteriorating, increasing the risk of its permanent disappearance.

The house on Paidon Street in its current form consists of a central part oriented from East to West. The two small sides of the building, one faces Paidon Street, while the other borders neighboring properties. It is possible that there was a road at the time the mansion was built due to the openings on the Western side.

On the long side of the building is the loggia. Spacious with large windows towards the courtyard illuminates the interior of the house. At one end of the hall there is the wooden staircase to the first floor. At the opposite end there was a door that led to the now destroyed part of the residence that formed a C with the central part of the building, consisting of three floors: the basement, the mezzanine and the upper floor. Gone are the large arched doors, through which large objects could easily pass, and the small windows facing the street confirm that these spaces were used as warehouses.

Λέξεις κλειδιά:

- Αποκατάσταση
- Επανάχρηση αρχοντικού
- Αρχοντικό
- Καφέ – Αναγνωστήριο
- Χαλκίδα
- Τούρκικο σπίτι
- Λιθοδομή
- Τοξωτή κατασκευή
- Ξυλογλυπτική
- Οντάς
- Ανώι
- Κατώι

Το μεσοπάτωμα χρησιμοποιείται για τις βοηθητικές χρήσεις και την διαμονή των υπηρέτων και ένα δωμάτιο χρησιμοποιείται ως «χειμερινός οντάς». Αυτό αποδεικνύεται από την απλότητα της κατασκευής, την έλλειψη διάκοσμου και από την εύκολη πρόσβαση από την αυλή και το σκεπαστό, που δημιουργεί ανάμεσα στον κλειστό χώρο του ισογείου και τον υπαίθριο χώρο της αυλής, έναν ημιυπαίθριο χώρο, χρήσιμο για εργασία.

Η ανάβαση από την ξύλινη σκάλα οδηγεί στο ανώι, το σημαντικότερο τμήμα του αρχοντικού που χρησιμοποιείται για κατοικία του ιδιοκτήτη. Η προσεγμένη, καλαίσθητη κατασκευή των κουφωμάτων και οι ευρύχωροι οντάδες δημιουργούν ένα ζεστό περιβάλλον. Το μεσοπαίο δωμάτιο πρέπει να χρησιμοποιείται σαν κελάρι. Στους καλούς οντάδες με την θαυμάσια διακόσμηση των ταβανιών, περνούσαν οι κάτοικοι του σπιτιού ένα μεγάλο μέρος της ζωής τους.

Η πτυχιακή εργασία στηρίζεται στην αποκατάσταση και στην επανάχρηση του κτιρίου. Από όλα αυτά τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για την κουλτούρα και το μεγάλο ενδιαφέρον που παρουσιάζει το αρχοντικό της οδού Παίδων οδήγησαν στην δημιουργία ενός καφέ – αναγνωστηρίου διαμορφωμένο καταλλήλως ώστε να θυμίζει τον τρόπο ζωής εκείνης της εποχής.

The mezzanine was used for the auxiliary uses and the accommodation of the servants and one room was used as a "winter room". This is demonstrated by the simplicity of the construction, the lack of decoration and the easy access from the courtyard and the roof, which creates between the closed space of the ground floor and the outdoor space of the courtyard, a semi-outdoor space, useful for work.

The ascent from the wooden staircase leads to the loft, the most important part of the mansion that served as the owner's residence. The careful, tasteful construction of the frames and the spacious units create a warm environment. The middle room must have served as a cellar. The inhabitants of the house spent a large part of their lives in the good rooms with the wonderful decoration of the ceilings.

The thesis is based on the restoration and reuse of the building. From all these elements collected about the culture and the great interest presented by the mansion on Paidon Street, they led to the creation of a cafe-reading room appropriately designed to remind the lifestyle of that time.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ/SUMMARY/ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	ii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	iii
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.1.ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ.....	1
1.2.ΣΚΟΠΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	1
2. ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	2
2.1.ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ – ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ.....	2
2.2.ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	3
2.3.ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	5
2.3.1. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	5
Εξώπορτα.....	5
Χαμώι.....	7
Μετζοπάτωμα.....	8
Ανώι.....	10
2.3.2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	16
Τοιχοποιία.....	16
Πατώματα – Στέγη – Οροφή.....	17
Κατασκευή ανοιγμάτων – Κουφώματα.....	19
Τοξοστοιχίες.....	20
Ανάγλυφα.....	20
2.3.3. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ.....	21
Τοιχοποιία – Επιχρίσματα – Χρωματισμοί.....	21
Στέγη.....	21
Κουφώματα – Δάπεδα – Ξύλινες και μεταλλικές κατασκευές.....	22

Σκάλες.....	22
2.3.4. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.....	23
Καθαιρέσεις – Αποξηλώσεις – Απομακρύνσεις.....	23
Ερευνητικές εργασίες.....	23
Ελαφρά ρηγμάτωση.....	23
Συντήρηση ξύλων.....	24
Συντήρηση μετάλλων.....	24
Υδραυλικές και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.....	24
2.3.5. ΣΧΕΔΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ.....	25
Κάτοψη χαμωγιού.....	25
Κάτοψη μετζοπατώματος.....	26
Κάτοψη ανωγιού.....	27
Κάτοψη στέγης.....	28
Τομή Α – Α´.....	29
Τομή Β – Β´.....	30
Τομή Γ – Γ´.....	31
Ανατολική όψη.....	32
Νότια όψη.....	33
2.4. ΠΡΟΤΑΣΗ.....	34
2.4.1. Στόχοι και σκοπιμότητα επέμβαση.....	34
2.4.2. Βασικές αρχές επέμβασης.....	34
Συνθετική ιδέα.....	34
Σχεδιασμός.....	35
Λειτουργική διάταξη των επιμέρους χώρων.....	36
Α.Μ.Ε.Α.....	37
Μελέτη εγκαταστάσεων.....	37

2.4.3. ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	38
Κάτοψη χαμογιού.....	38
Κάτοψη μετζοπατώματος.....	39
Κάτοψη ανογιού.....	40
Κάτοψη στέγης.....	41
Τομή Α – Α´.....	42
Τομή Β – Β´.....	43
Τομή Γ – Γ´.....	44
Ανατολική όψη.....	45
Νότια όψη.....	46
3. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ.....	47
4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	48

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Μία πρώτη επαφή με το θέμα

Αναζητώντας θέμα για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας εντοπίστηκε ένα από τα πιο καίρια, για την πόλη της Χαλκίδας, προβλήματα της εποχής.

Στην Χαλκίδα πλήθος μνημείων μένουν ανεκμετάλλευτα και με την πάροδο του χρόνου και την αδιαφορία των ανθρώπων, καταστρέφονται. Με αυτό το ερέθισμα αλλά και την ευαισθησία για την ιστορία και την αναβίωση ενός μνημείου, αποφασίστηκε το θέμα της εργασίας να είναι βασισμένο στην αποκατάσταση και επανάχρηση ενός βυζαντινού κτιρίου. Ανάμεσα σε ένα πλήθος μνημείων κρίθηκε κατάλληλο για αντικείμενο μελέτης το παλαιό αρχοντικό της οδού Παίδων. Πρόκειται για ένα πλούσιο ιστορικά κτίριο με αξιόλογα μορφολογικά και αρχιτεκτονικά στοιχεία για μελέτη.

1.2. Σκοπός της πτυχιακής εργασίας

Η αποκατάσταση και η επανάχρηση του αρχοντικού επιλέχθηκε με στόχο την δημιουργία ενός καφέ – αναγνωστηρίου με χώρο βιβλιοθήκης στην οποία θα φιλοξενούνται βιβλία που θα

αναφέρονται στην παλιά Χαλκίδα ιστορικά αλλά και αρχιτεκτονικά. Η αναβίωση του κτιρίου θα βασιστεί πάνω σε δύο κύριους άξονες:

- i. Σεβασμός στην ιστορία του κτιρίου.
- ii. Λειτουργικότητα που απαιτείται σε έναν χώρο συνάθροισης κοινού.

2. ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ

2.1. ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ-ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Το οικόπεδο του σπιτιού έχει επιφάνεια 260 τετραγωνικά μέτρα και προσβάση από την ανατολική πλευρά της οδού Παίδων. Το κτίσμα καταλαμβάνει την βόρεια και δυτική πλευρά του και στρέφεται προς τον νότιο και ανατολικό προσανατολισμό, όπου ανοίγονται οι ημιυπαίθριοι χώροι του, οι δρόμοι που το περιβάλλουν είναι οι οδοί Κώτσου, Παπαλουκά, Σταμάτη και Παίδων.

Ο κεντρικός δρόμος του οικισμού ήταν και ο εμπορικός άξονας

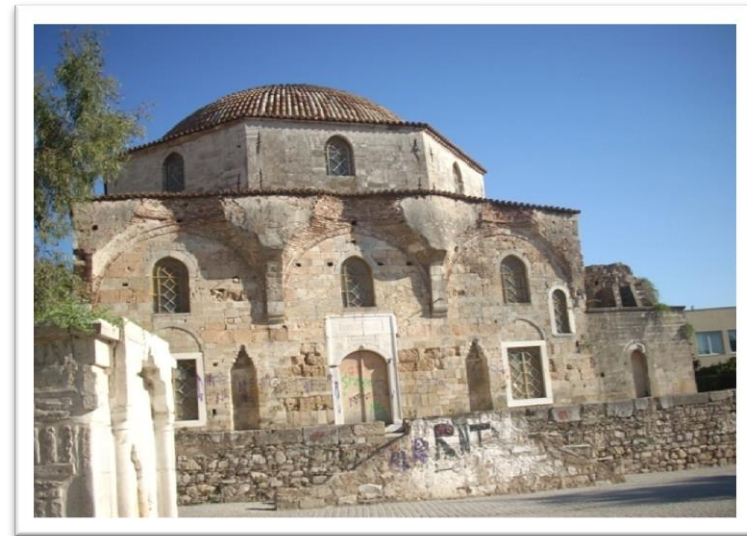

που κατέληγε στην πλατεία της εβδομαδιαίας αγοράς με το τζαμί. Η οδός Παίδων είναι η παλιά οδός Αγ. Παρασκευής, ένας από τους

Εικόνα 3. Παλιά φωτογραφία απ' το τζαμί του Εμίρ-ζαδέ. Πηγή: Διαδίκτυο.

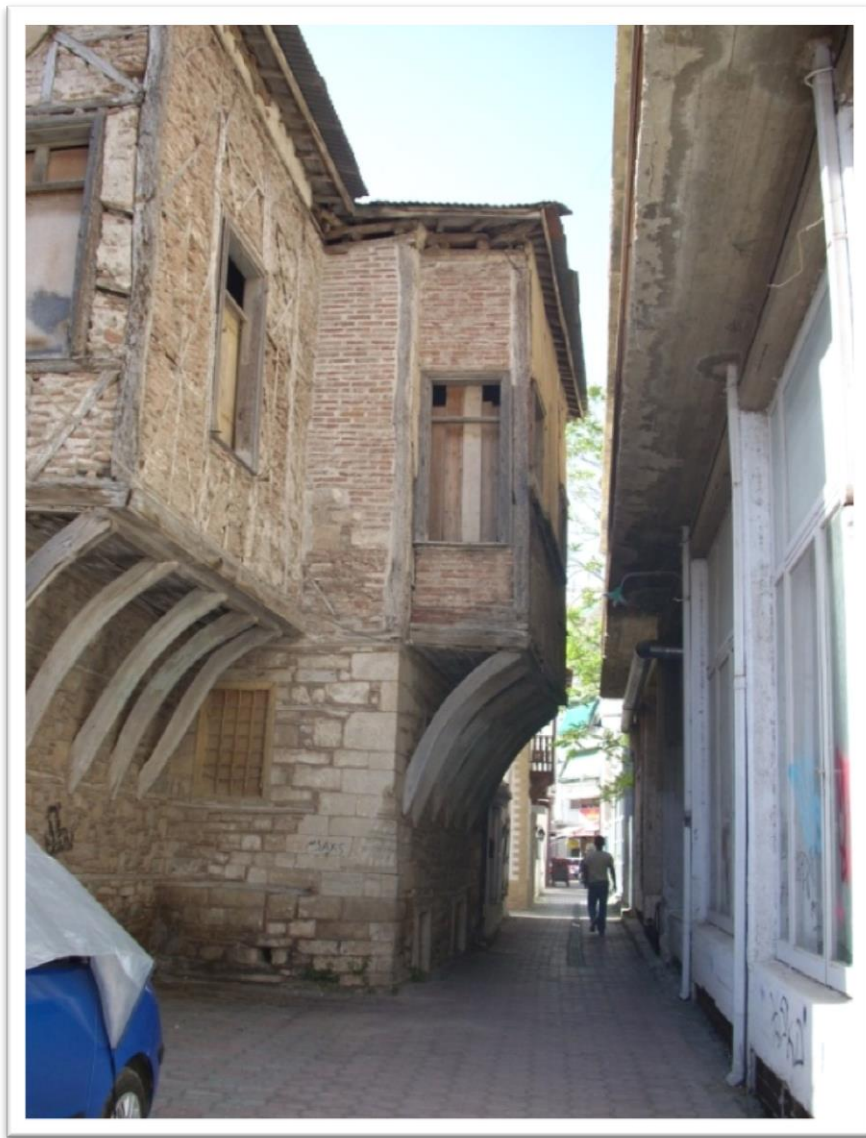
σημαντικότερους άξονες που ξεκινώντας από την «πύλη του Ευρίπου» διέτρεχε τον οικισμό περνώντας μπροστά από την Αγ. Παρασκευή.²

Πλέον η ομορφιά της περιοχής έχει χαθεί και περιβάλλεται από κτίρια σχεδόν μηδενικής αισθητικής αξίας, εκτός από το τζαμί που

Εικόνα 4. Το τζαμί του Εμίρ Ζαδέ σήμερα. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

² Βλ. Επώνυμα αρχοντικά των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Ε.Μ.Π..

³Εικόνα 5. Ανατολική όψη αρχοντικού από την οδό Παίδων.

βρίσκεται λίγα μέτρα μακριά.

2.2. ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το κτίριο

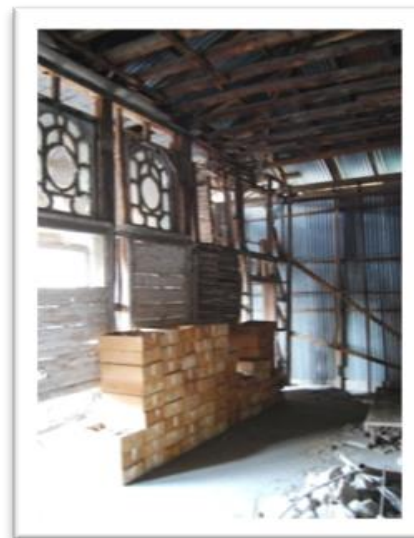
Το αρχοντικό είναι το σπουδαιότερο από ιστορική και αρχιτεκτονική άποψη στην Χαλκίδα και βρίσκεται στην οδό Παίδων, ένα μικρό δρομάκι μήκους εκατό περίπου μέτρων. Το οικόπεδο βρίσκεται στο Ο.Τ. 18.

Από την ιστορία του και τα επίσημα στοιχεία στάθηκε αδύνατον να βρεθεί η χρονολογία που κτίστηκε. Είναι όμως πιθανό να ανήκε αρχικά σε κάποιον Τούρκο αξιωματούχο αφού στην περιοχή από την γέφυρα μέχρι το τζαμί του Εμίρ-ζαδέ, θα έπρεπε να έμεναν οι πρώτοι του τουρκικού στοιχείου της Χαλκίδας.

Μέχρι και σήμερα είναι γνωστό σαν «τούρκικο σπίτι». Παλιότερα είχε χρησιμοποιηθεί σαν φυλακές και ακόμα παλιότερα λέγεται ότι έσφαζαν οι Τούρκοι τα παιδιά, γ' αυτό και ο δρόμος ονομάστηκε οδός Παίδων. Αργότερα το 1910 μεταβιβάστηκε στην οικογένεια Καρακώστα και έκτοτε έγινε διαδοχικά κατοικία, ξενοδοχείο και πάλι κατοικία. Λίγο μετά τον πόλεμο χρησιμοποιήθηκε για αρκετά χρόνια σαν ορφανοτροφείο περίπου μέχρι το 1950, υπάρχει μάλιστα και διακρίνεται καθαρά πάνω από την πόρτα του μεσσαίου δωματίου η επιγραφή «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΧΑΛΚΙΔΟΣ».³

Αυτά τα χρόνια είναι, σίγουρα, εκείνα που προξενήθηκαν οι μεγαλύτερες ζημιές στο σπίτι. Ένα σημαντικό τμήμα της κατασκευής έπεσε ακριβώς εκείνη την εποχή. Οι εμφανέστερες αλλοιώσεις είναι οι εξής :

- i. Τα ανοίγματα με νεοκλασικές αναλογίες στις όψεις των σαχνισιών, που δεν ανταποκρίνονται στην αυθεντική διάταξη παραθύρων.
- ii. Το παράλληλο στην όψη της αυλής χώρισμα του χαγιατιού με τα νεοκλασικά κουφώματα.
- iii. Τα νεώτερα ανοίγματα, το μπαλκόνι, τα ακροκέραμα, και οι λοιπές νεοκλασικές μορφές της δυτικής όψης, που αντικατέστησαν τα σαχνίσια του «καλού οντά».
- iv. Την ευτελή κατασκευή της όψης του χαγιατιού με τους δύο πλίνθινους πεσσούς που την φέρουν.⁴

Εικόνα 6. Νεοκλασικό μπαλκόνι με φουρούσι. **Εικόνα 7.** Νοτιοανατολική όψη χαγιατιού στο ανώι. **Εικόνα 8.** Εσωτερικό μασιά. **Εικόνα 9.** Νότια όψη, φέροντες πεσσοί. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

⁴ Βλ. Επώνυμα αρχοντικά των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Ε.Μ.Π..

2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

2.3.1. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

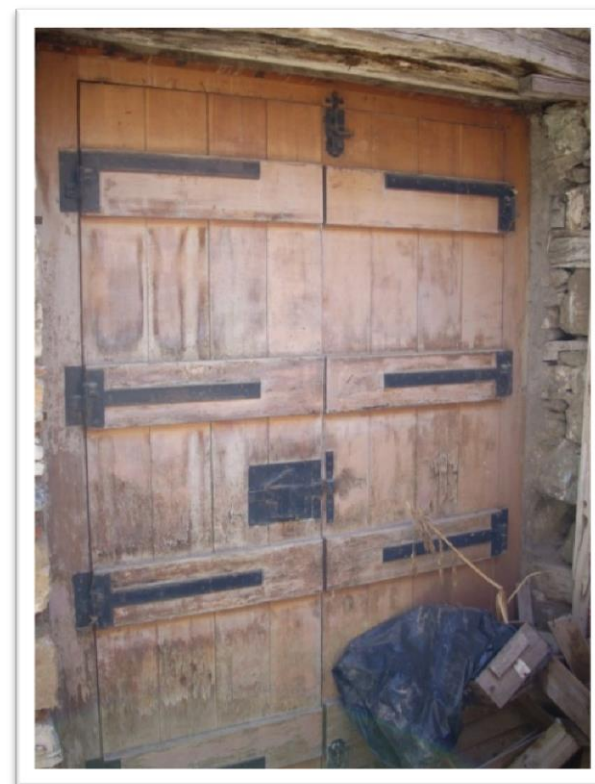
Το σπίτι περιλαμβάνει χαμώι, μεσοπάτωμα και όροφο. Το κύριο σώμα του κτιρίου είναι επίμηκες με γενικές διαστάσεις 16,00*10,00 μέτρα. Μία λιθοδομή ύψους τριών ορόφων καταλαμβάνει όλη την βόρεια πλευρά χωρίς ανοίγματα. Η κατοικία αναπτύσσεται κατά μήκος των δύο πλευρών μιας κλειστής αυλής, από όπου γίνεται η προσπέλαση στους χώρους του ισογείου και η άνοδος στο μεσοπάτωμα. Μια ανοιχτή στοά – διάδρομος εξυπηρετεί την μετάβαση από τον υπαίθριο στον κλειστό χώρο. Η είσοδος στο σπίτι γίνεται από μια κεντρική είσοδο.

Εξώπορτα

Η εξώπορτα του σπιτιού είναι δίφυλλη, φτιαγμένη από χοντρές οριζόντιες σανίδες, που γεμίζουν το ορθογωνικό πλαίσιο κάθε φύλλου. Η πόρτα στηρίζεται σε μανδρότοιχο, ύψους 3.00 μ., περίπου πάχους 50 εκ. Στο υπέρθυρο υπάρχει τοξωτή κατασκευή. Μία μικρή στέγη με κεραμίδια προστάτευε την κατασκευή αυτή καθώς και τον μανδρότοιχο αλλά σήμερα υπάρχει ένα πολύ μικρό κομμάτι στην αριστερή πλευρά της πόρτας. Η εσωτερική εξασφάλιση της πόρτας γίνεται με σιδερένιες αμπάρες, μία στο κάθε φύλλο.

Εικόνα 10. Κεντρική είσοδος στο αρχοντικό, οδός Παίδων. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Εικόνα 11. Εσωτερική όψη αulόπορτας. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Ο μανδρότοιχος, εξωτερικά, είναι από σχεδόν κανονική λιθοδομή, ενώ εσωτερικά, η δόμηση των λίθων είναι περισσότερο ακανόνιστη. Στην εξωτερική λιθοδομή είναι χαραγμένα τρία ανάγλυφα, δύο στα πλάγια της πόρτας και ένα πάνω από το τοξωτό υπέρθυρο, σε σχήμα άνθους.

Μπαίνοντας από την εξώπορτα η αυλή του σπιτιού χωρίζεται σε δύο επίπεδα από μία πέτρινη σκάλα, με τρία σκαλοπάτια. Το χαμηλό επίπεδο, οδηγεί στους υπόγειους χώρους, ενώ στο πάνω επίπεδο μία δεύτερη πέτρινη σκάλα, με επτά σκαλοπάτια, οδηγεί στο μεζοπάτωμα. Είναι φαρδύτερη από την προηγούμενη και σκεπάζει μία στέρνα η οποία δεν χρησιμοποιείται πια.

Εικόνα 12. Μετάβαση στους υπόγειους χώρους. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Εικόνα 13. Ανάγλυφο στον εξωτερικό μαντρότοιχο. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Εικόνα 14. Στέρνα που καλύπτεται από την μεγάλη πέτρινη σκάλα. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Το χαμώι

Πρόκειται για υπόγειους χώρους, τρεις συνολικά. Είναι τοποθετημένοι γραμμικά, ο ένας δίπλα από τον άλλον. Ο πρώτος χώρος προς το μέρος της οδού Παίδων, έχει δύο παράθυρα, που σήμερα είναι κλεισμένα με ξερολιθιά λόγω της ανόδου της στάθμης του δρόμου κατά 50-60 εκατοστά.

Μια κυκλική τοξωτή κατασκευή ενώνει τον πρώτο υπόγειο χώρο με τον δεύτερο. Υπάρχουν ακόμη δύο τέτοιες καμάρες στον νότιο τοίχο, με τις οποίες γίνεται η πρόσβαση από την αυλή στο δεύτερο και τρίτο υπόγειο.

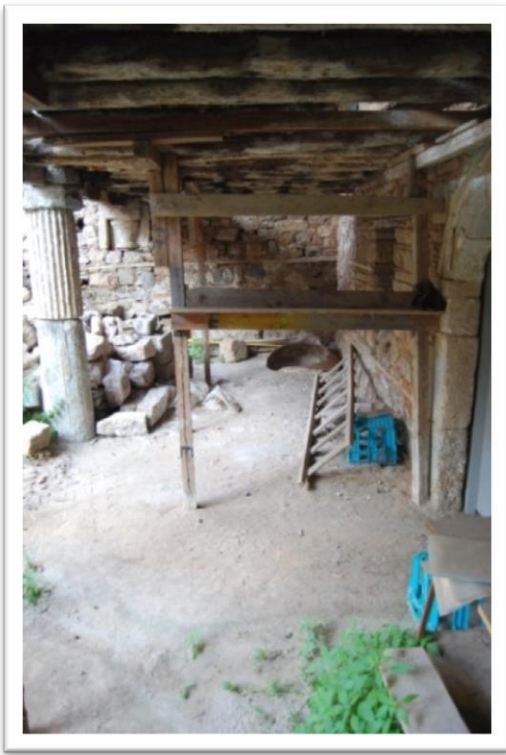

Εικόνα 15. Τοξωτή φέρουσα κατασκευή στο χαμώι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Εικόνα 16. Κλειστό παράθυρο στο χαμώι προς την οδό Παίδων. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Οι τοίχοι του υπογείου είναι φτιαγμένοι από μεγάλο πάχους λιθοδομή, που συνεχίζεται μέχρι την στάθμη του ορόφου. Το δάπεδο αποτελεί ένα χωμάτινο στρώμα σημαντικού πάχους. Το επίπεδο της οροφής βρίσκεται σε ύψος 2.00 μ. από το δάπεδο.

Εικόνα 17. Ο χώρος μπροστά από το χαμώι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Η σημερινή κατάσταση του υπογείου, που οφείλεται στο ότι δε χρησιμοποιείτο για πολλά χρόνια, εμποδίζει τον προσδιορισμό της λειτουργίας του. Είναι πιθανόν αυτοί οι χώροι να χρησιμοποιήθηκαν σαν αποθήκες, γιατί η ύπαρξη των δύο παραθύρων στο μέρος της αυλής και τα δύο παράθυρα που βλέπουν στον δρόμο και είναι σήμερα κλειστά, αποδεικνύουν ότι κάποτε ο φωτισμός και ο αερισμός ήταν αρκετός, επομένως ήταν δυνατή η χρησιμοποίησή τους για τις βοηθητικές λειτουργίες του σπιτιού.

Το μετζοπάτωμα

Η δεύτερη πέτρινη σκάλα οδηγεί στο μεσοπάτωμα. Αμέσως μετά την σκάλα υπάρχει ένα τετράγωνο, κεφαλόσκαλο, απ' όπου αρχίζει η τρίτη σκάλα, ξύλινη, που οδηγεί στο ανώι. Στην συνέχεια υπάρχει ένα είδος «σκεπαστού», ένας ευρύχωρος δηλαδή σκεπασμένος χώρος, ορθογωνικός, που σαν μοναδικό σύνορο προς το μέρος της αυλής έχει τέσσερις οξύρυγχες καμάρες.

Εικόνα 18. Οξύρυγχη καμάρα στο μετζοπάτωμα. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Οι καμάρες αυτές στηρίζονται σε αντίστοιχους κιονίσκους κυκλικής ή ορθογωνικής διατομής. Οι καμάρες και οι τοιχοποιίες στο χαμώι και στο μεσοπάτωμα δημιουργούν ένα σωστό φέροντα οργανισμό , που πάνω του στηρίζεται η ξύλινη κατασκευή του ορόφου.

Εικόνα 19. Εξωτερικός χώρος μετζοπατόματος. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

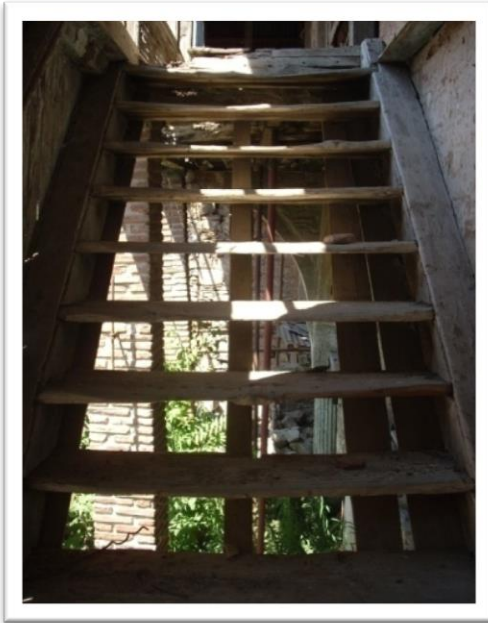
Εικόνα 21. Χαμώι και μετζοπάτωμα με τις οξύρυγχες καμάρες και τους κιονίσκους που τις φέρουν. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Στην απέναντι πλευρά στου σκεπαστού, υπάρχουν οι πόρτες, επίσης τοξωτές, που οδηγούν στα δωμάτια. Έχουν περίπου το ίδιο ύψος, τις ίδιες διαστάσεις και τα ίδια ανοίγματα με του υπογείου. Η μορφή του έχει αλλάξει τελείως και δεν παρουσιάζει κανένα ενδιαφέρον λόγω των μεταγενέστερων επεμβάσεων. Τα ταβάνια είναι ξύλινα, με απλή κατασκευή από παράλληλες σανίδες, τα θυρόφυλλα και τα ντουλάπια νεωτερικά ευτελή. Στο δωμάτιο αυτό υπάρχει φραγμένο τζάκι με κόγχες και ντουλάπια σε συμμετρική διάταξη.

Εικόνα 20. Σημείο όπου υπήρχε το τζάκι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Το ανώι

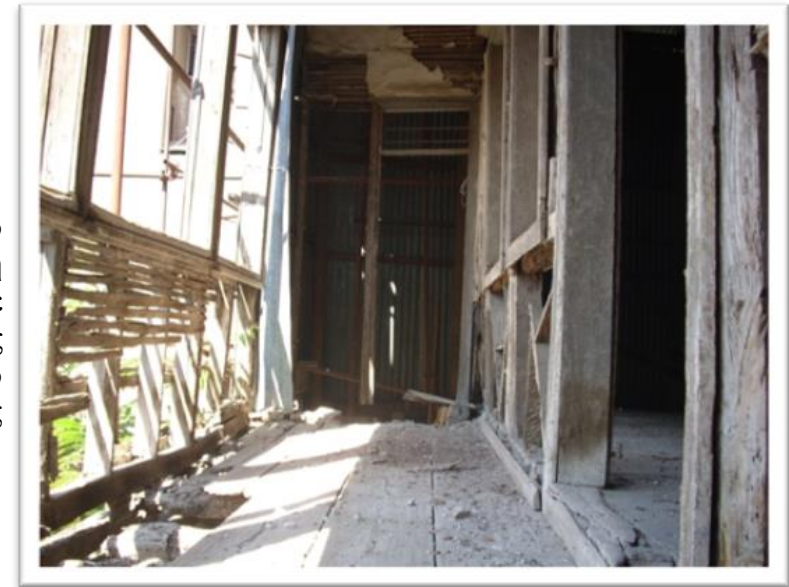

Εικόνα 22. Ξύλινη σκάλα ανάβασης από το μετζοπάτωμα στο ανώι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Είναι το σημαντικότερο τμήμα της οικοδομής. Η κάτοψη του ορόφου στην αρχική της μορφή περιελάμβανε δύο οντάδες συμμετρικά διατεταγμένους, ως προς τον χώρο που κατέχει θέση «ευβάν» ανάμεσά τους, οι οποίοι προέβαλαν σε σαχνίσια στις εξωτερικές όψεις του σπιτιού. Όλο το μήκος της βόρειας όψης της αυλής κατελάμβανε ένα ανοιχτό χαγιατί, το οποίο συνεχιζόταν και πάνω στις τοξοστοιχίες της δευτερεύουσας πτέρυγας. Στις όψεις των οντάδων διαπιστώνεται η ύπαρξη φεγγιτών και σφραγισμένων παραθύρων με ξύλινα κάγκελα.

Στο χώρο του χαγιατιού έφθανε ξύλινη σκάλα από το μεσοπάτωμα, σε επαφή με την όψη της αυλής και από εκεί γινόταν η προσπέλαση όλων των χώρων του ορόφου και η είσοδος στους οντάδες, με πόρτες τοποθετημένες αντικριστά στις δύο άκρες μιας διεύρυνσης του χαγιατιού.

Πίσω από την σκάλα στο δεύτερο σαχνίσι της οδού Παίδων διαμορφωνόταν ένα «κινόσκι» στον καλύτερο προσανατολισμό, με θέα προς τον δρόμο, ενώ την δυτική όψη του χαγιατιού κατελάμβανε ένας λιθόκτιστος τοίχος.

Εικόνα 23. Εσωτερική άποψη χαγιατιού. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Πιο συγκεκριμένα το πρώτο μέρος που συναντάμε και έχει διαφοροποιηθεί από τον ενιαίο χώρο του χαγιατιού, είναι σχεδόν κατεστραμμένο. Η προσθήκη σκεπαστού χωρίσματος με συνεχή παράθυρα προς το μέρος της αυλής, του έδινε άφθονο φως. Το χαγιατί στηρίζεται προς την εσωτερική πλευρά πάνω στις οξύρυνγες τοξωτές κατασκευές ενώ προς το μέρος της αυλής πατάει πάνω σε δύο ορθογωνικές κολώνες που αποτελούν το φέρον στοιχείο του τμήματος αυτού της κατασκευής.⁵

⁵ Βλ. Επώνυμα αρχοντικά των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Ε.Μ.Π..

Εικόνα 24. Ο χώρος του μπασιά με τους φεγγίτες. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Εικόνα 25. Ο μικρός οντάς. Εξωτερική όψη. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Από το χαγιάτι μπαίνουμε σε έναν μεγάλο χώρο που έχει θέση «μπασιάς». Προς το μέρος του χαγιατιού ο χώρος αυτός έχει σε όλο του το μήκος διαδοχικά παράθυρα. Πάνω από τα παράθυρα υπάρχουν φεγγίτες με τζάμια που κάποτε ήταν χρωματιστά.

Περιμετρικά βρίσκονται οι οντάδες. Απέναντι από την πόρτα που ενώνει τον προθάλαμο με το χαγιάτι, βρίσκεται ο μικρός «οντάς» το μικρότερο και το πιο σκοτεινό δωμάτιο του ορόφου. Ο τοίχος που τον χωρίζει από τον προηγούμενο χώρο, σκεπάζεται μέχρι την μέση περίπου από «νταμπλάδες», επένδυση από μικρά κομμάτια ξύλου σε καλαίσθητα ορθογώνια ή τετράγωνα σχήματα. Στην μέση του τοίχου υπάρχει η πόρτα του οντά η οποία είναι νταμπλαδωτή και αυτή, ενώ αριστερά και δεξιά υπάρχουν δύο παράθυρα τα οποία είναι και τα μόνα ανοίγματα που δίνουν στο δωμάτιο κάποιο αμυδρό φωτισμό.⁶

Πάνω από την νταμπλαδωτή επένδυση υπάρχουν τρεις φεγγίτες, όμοιοι με αυτούς της εσωτερικής πλευράς του χαγιατιού. Το εσωτερικό του μικρού οντά δεν παρουσιάζει κανένα αρχιτεκτονικό και αισθητικό ενδιαφέρον.

Στον «καλοκαιρινό» οντά μπαίνουμε από μία χαμηλή πόρτα 1.80 μ. η οποία ήταν και αυτή νταμπλαδωτή. Είναι ευρύχωρο δωμάτιο δεν είναι απολύτως γωνιασμένο και προεκτείνεται μέσα στον δρόμο όπου εδράζεται στην κατασκευή ενός «σαχνισιού». Φωτίζεται από τέσσερα ανοίγματα που υπάρχουν στις δύο γωνίες αυτού του σαχνισιού.⁷

Εικόνα 26. Είσοδος καλοκαιρινού οντά. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

⁶ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

⁷ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

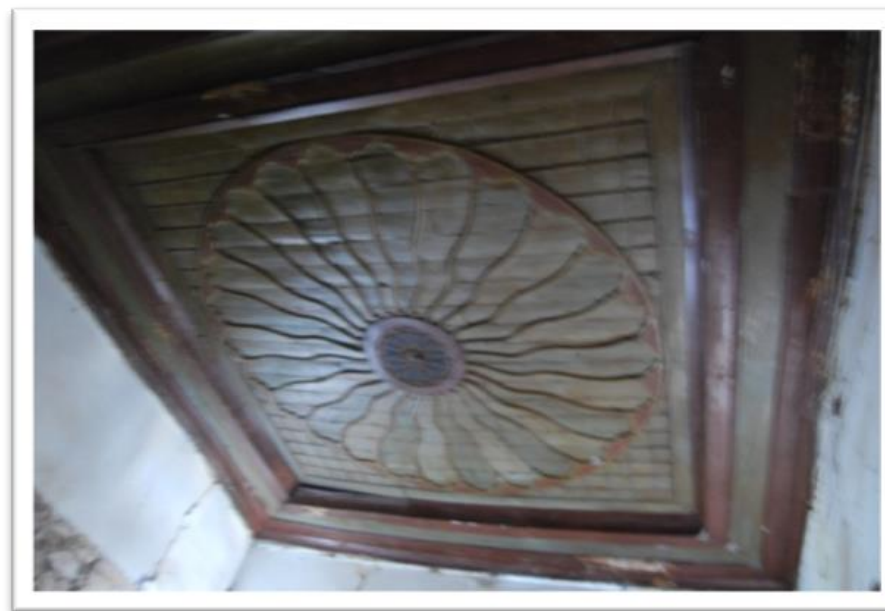
Το ταβάνι έχει περιμετρικά ξύλινη φαρδιά, σκαλιστή κορνίζα και στο κέντρο κυκλικό «ταβλά» με έντονα ανατολίτικα χαρακτηριστικά. Στο ορθογωνικό πλαίσιο που σχηματίζει η κορνίζα, εφάπτεται δεύτερος διακοσμητικός κύκλος σαν επανάληψη σε μεγέθυνση του κεντρικού. Ακτίνες ενώνουν τις δύο αυτές περιφέρειες, δημιουργώντας έτσι μία ενιαία καλαισθητή ροζέτα που καλύπτει ολόκληρο σχεδόν το επίπεδο του ταβανιού.

Σε όλο το μήκος του απέναντι δυτικού τοίχου υπάρχουν νταμπλαδωτές «μεσάντρες» δηλαδή σύνολο από ευρύχωρα ντουλάπια, που σήμερα είναι βαμμένες με ένα βαθύ «σκοτωμένο» κόκκινο χρώμα. Το χρώμα αυτό είναι πολύ πιθανό να μην είναι και το αρχικό. Επίσης στον χώρο αυτό υπήρχε τζάκι που σήμερα είναι κλεισμένο. Το δάπεδο απλό, σανιδένιο, δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον, ενώ αντίθετα η καλλιτεχνική αξία του ταβανιού είναι μεγάλη.

Εικόνα 27. Ξύλινες νταμπλαδωτές μεσάντρες. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Η ανατολίτικη επίδραση στην κατασκευή του φαίνεται περισσότερο έντονη στα χρώματά του. Το ταβάνι είναι βαμμένο με τα συνηθισμένα τούρκικα χρώματα, δηλαδή λαδί και σκούρο μίνιο εναλλάξ στους τομείς ανάμεσα στις ακτίνες και στον κεντρικό ταβλά μαύρο και σκούρο μίνιο. Μελετώντας την λειτουργία αυτού του χώρου βλέπουμε πως πρόκειται οπωσδήποτε για έναν οντά, ένα καλό δωμάτιο δηλαδή της κατοικίας που οι αρχικοί ιδιοκτήτες θα πρέπει να το χρησιμοποιούσαν για τα γλέντια και τις γιορτές.⁸

Εικόνα 28. Το ξύλινο ταβάνι του καλοκαιρινού οντά. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

⁸ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

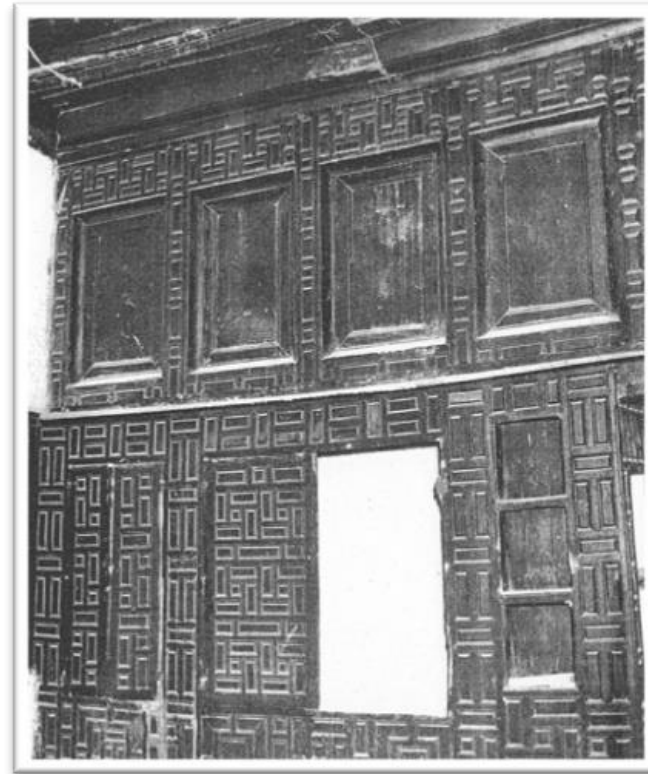

Εικόνα 29. Εξωτερική άποψη δωματίου που αντικατέστησε το κιόσκι.
Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

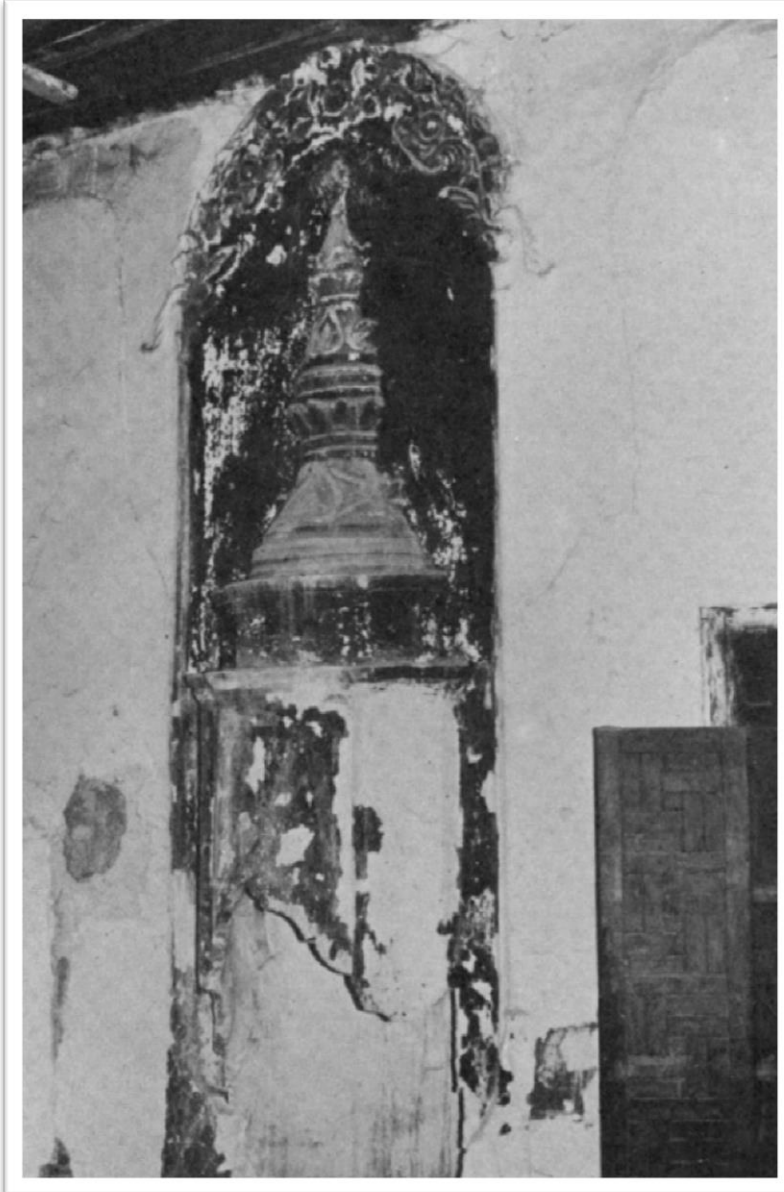
Μία πόρτα στο νότιο τοίχο οδηγεί σε ένα μικρό δωμάτιο που προεκτείνεται στην οδό Παίδων λόγω του δεύτερου σαχνισιού. Αποτελείται από δύο παράθυρα που βρίσκονται στο σαχνισί και στον κάθετο προς αυτό τοίχο από το μέρος της αυλής.

Βγαίνοντας από το δωμάτιο απέναντι και δεξιά βρίσκεται η πόρτα που οδηγεί στο σπουδαιότερο τμήμα του ανωγιού και όλης της οικοδομής, τον «καλό οντά». Είναι ένα δωμάτιο ελαφρά σκαληνό και ευρύχωρο.

Μπαίνοντας στα δεξιά υπάρχει μια μεσάντρα ίδια με τον καλοκαιρινό οντά. Στον κάθετο τοίχο προς την μεσάντρα υπάρχουν δύο ντουλάπια με φύλλα νταμπλαδωτά και στην συνέχεια το τζάκι.

Εικόνα 30. Όψη μεσάντρας στον καλό οντά. Πηγή:

Εικόνα 31. Το τζάκι στον βόρειο τοίχο του καλού οντά.

Το τζάκι είναι από τα ωραιότερα που μπορεί να δει κανείς σε ολόκληρο το χώρο της λαϊκής αρχιτεκτονικής. Παρουσιάζει έντονα πτυχωτή «φούσκα» που φτάνει μέχρι το ταβάνι. Παρ'όλες τις φθορές που έχει υποστεί το σπίτι αλλά και το τζάκι, το οποίο είναι σκεπασμένο από νεώτερα διαδοχικά ασβεστόματα, διατηρεί ολόκληρη την παλιά του ομορφιά.

Αντίθετα με την πλούσια φούσκα, η ποδιά του τζακιού είναι απλή με μικρό ξύλινο πρεβάζι. Η κατάληξή του έχει πιθανότατα γκρεμιστεί από καιρό αφού δεν φαίνεται να εξέρχει από το κεκλιμένο επίπεδο της στέγης.

Αν θέλουμε να κατατάξουμε το τζάκι της οδού Παίδων σε κάποια οικογένεια τζακιών από μορφολογική ή κατασκευαστική άποψη θα δούμε πως υπάρχει συγγένεια με τζάκια αρχοντικών της Θεσσαλίας ή ορισμένων περιοχών της Μακεδονίας, όπου παρατηρείται η ίδια ημικυκλική φούσκα, τα ίδια περίτεχνα ανάγλυφα ενός ρυθμού που έχει χαρακτηριστεί σαν «τουρκομπαρόκ». Αντίθετα σε άλλες περιοχές όπως η Βέρροια, η φούσκα έχει μετατραπεί σε ορθογωνική ή περίπου ορθογωνική, χωρίς καθόλου σκαλίσματα.⁹

⁹ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

Το ταβάνι του καλού οντά είναι το δεύτερο πιο ενδιαφέρον στοιχείο του, το οποίο όμως δεν υπάρχει πια. Είναι και αυτό ένα σπάνιο δείγμα λαϊκής ξυλογλυπτικής. Ο κεντρικός ταβλάς είναι ένα κανονικό οκτάγωνο, που στο εσωτερικό του έχει γλυπτά πεπλατυσμένα ημικύκλια, διαδοχικά κανονικά οκτάγωνα και τέλος ένα κεντρικό κύκλο όμοιο με εκείνο του καλοκαιρινού οντά.

Στο οκτάγωνο αυτό είναι περιγεγραμμένο ένα δεύτερο. Στα κενά ανάμεσα στις πλευρές αυτών των δύο οκταγώνων υπάρχουν ωραιότατα σκαλίσματα. Ο τρόπος που έχουν πλατυνθεί τα αρχικά ημικύκλια, κάποιες ασήμαντες παραμορφώσεις των γεωμετρικών στοιχείων, όσο προχωράμε προς το κέντρο του ταβανιού και κάποιες εναλλαγές στο βασικό χρωματισμό του κεντρικού ταβλά, δημιουργούν την ψευδαίσθηση πως στο σημείο αυτό υπάρχει μία ανύψωση του ταβανιού.

Νομίζε δηλαδή κανείς πως δημιουργείται μία κώλουρη πυραμίδα με βάση το αρχικό οκτάγωνο και καμπυλωμένες έδρες που ανύψωνε το κεντρικό τμήμα του ταβανιού κατά 25-30 εκ. Παλιότερα όταν το ταβάνι δεν είχε τις σημερινές φθορές η ψευδαίσθηση αυτή θα πρέπει να ήταν εντονότερη. Το υπόλοιπο επίπεδο του ταβανιού ήταν χωρισμένο με λεπτά ξύλινα σκουρέττα σε ρόμβους με εκφυλισμένες κυματοειδείς πλευρές έτσι ώστε ο συνδιασμός καμπύλης και ευθείας που δένεται αρμονικά στον κεντρικό ταβλά, να διατηρείται σε όλη την έκταση του ταβανιού.

Μορφολογικά εξετάζοντας το ταβάνι του καλού οντά βλέπουμε έντονη την ανατολίτικη επίδραση και στους χρωματισμούς του και στο γλυπτό του διάκοσμο. Το ταβάνι ήταν βαμμένο με τα γνήσια ανατολίτικα χρώματα, λαδί, χρυσό και σκούρο καφέ. Περιμετρικά το ταβάνι διακοπτόταν από τις τρεις του πλευρές με φαρδιά ξύλινη σκαλιστή κορνίζα.

Εικόνα 32. Το ξύλινο ταβάνι του καλού οντά. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Αντίθετα δεν υπήρχε τέτοια απόληξη στον δυτικό τοίχο. Από αυτή την λεπτομέρεια καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο τοίχος πρέπει να είναι νεώτερος της υπόλοιπης οικοδομής κτισμένος λίγο πιο μέσα από την θέση του παλιού. Επίσης τα υλικά και η δόμηση είναι σύγχρονα και το πάχος του είναι περίπου 20 εκ. ενώ στον προθάλομο ο παλιός τοίχος έχει πάχος 70 εκ. Επίσης έχει καταστραφεί το σαχνίσι του καλού οντά και έχει αντικατασταθεί με ένα νεοκλαστικό μπαλκόνι, ενώ ο τοίχος δεν υπάρχει πια και είναι κλεισμένος με μια πρόχειρη τσίγγινη κατασκευή.¹⁰

¹⁰ Βλ. Τάσου Καλαθέρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

2.3.2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Φέρων οργανισμός

Τοιχοποιία

Το υπόγειο και το μεσοπάτωμα αποτελείται από χοντρούς τοίχους (0,75-0,50) ισόδομης λιθοδομής, που φέρνει κατά διαστήματα οριζόντιες ξυλοδεσιές. Αυτές οι τοιχοποιίες εξασφαλίζουν οικοδομική αντοχή όπου πατάει η ξύλινη κατασκευή του ανωγείου. Στο ανώι, οι χοντρές τοιχοποιίες των δύο προηγούμενων τμημάτων συνεχίζονται μόνο σε ένα τμήμα του δυτικού τοίχου, καθώς και στην μεσοτοιχία. Το υπόλοιπο τμήμα του δυτικού τοίχου είναι σύγχρονη κατασκευή. Ο ανατολικός τοίχος είναι φτιαγμένος από «τσατμά».

Το αρχοντικό στηρίζεται σε κιονίσκους κυκλικής ή ορθογωνικής διατομής, οι οποίοι με τη σειρά τους στηρίζουν τις καμάρες. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται ένας σωστός φέροντας οργανισμός. Μέρος του χαγιατιού που βρίσκεται στον τρίτο όροφο και προεξέχει από την υπόλοιπη όψη του κτιρίου, στηρίζεται πάνω σε δύο πλίνθινους πεσσούς.

Η όλη κατασκευή των σαχισιών στηρίζεται σε καμπυλωμένα ξύλα. Οι υπόλοιπες τοιχοποιίες του ορόφου είτε εξωτερικές είτε εσωτερικές είναι φτιαγμένες από τσατμά ή μπαγκτατί.

Εικόνα 33. Κιονίσκοι που φέρουν το πάτωμα του μετσοπατώματος. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Πατώματα- Στέγη- Οροφή

Τα πατώματα και το εσωτερικό της στέγης είναι σήμερα αφανή. Η ξύλινη στέγη, ήταν μία εντυπωσιακή κατασκευή με μεγάλες διατομές ξύλων. Μετά από πυρκαγιά έγινε κακή επισκευή και ήταν η αιτία της κατάρρευσης της δυτικής πλευράς και της καταστροφής του ταβανιού του καλού οντά.. Βλέποντας τη στέγη εξωτερικά αποτελείται από δύο χωριστά τμήματα. Το ένα μία πολύριχτη στέγη με πολύ μικρή κλίση καλύπτει σχεδόν όλο τον καλοκαιρινό οντά ενώ το υπόλοιπο μέρος του σπιτιού καλύπτεται από το δεύτερο τμήμα της στέγης, επίσης πολύριχτο.

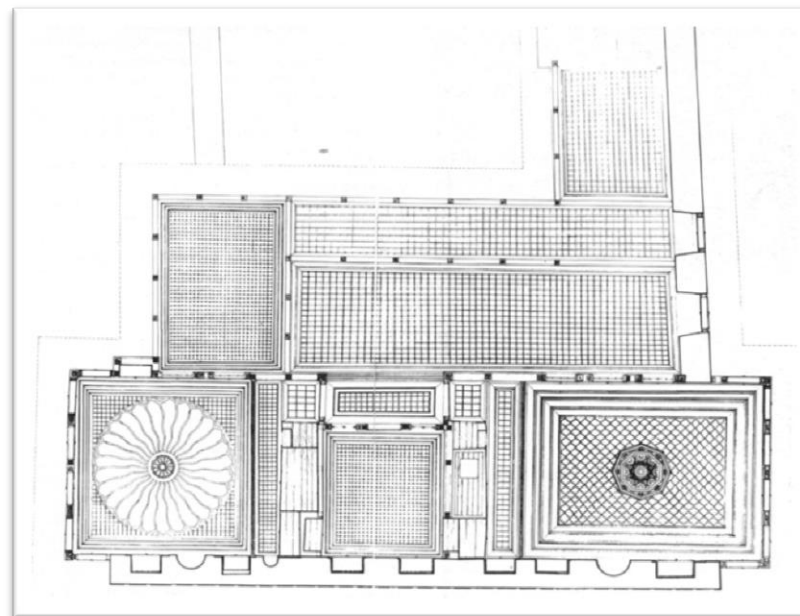
Εικόνα 34. Νοτιοανατολική όψη στέγης. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Περιμετρικά στο κτίριο η στέγη καταλήγει σε «αστρέχα» που προεξέχει κατά 40-50 εκ. Χρήσιμη κατασκευή που εμποδίζει τα νερά της βροχής να κυλίσουν στους τοίχους και στα θεμέλια αλλά ταυτόχρονα είναι τοποθετημένη με αισθητική ευαισθησία ώστε να χαρίζει κομψότητα στην απόληξη της στέγης.

Εικόνα 35. Αστρέχα βορειοανατολικής γωνίας στέγης.
Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον δεν παρουσίαζε το υπόλοιπο ταβάνι πέρα από τον καλοκαιρινό οντά και τον καλό οντά. Στους υπόλοιπους χώρους, από στοιχειά που έχουν βρεθεί, τα ταβάνια ήταν ξύλινα από παράλληλες σανίδες με αρμοκάλυπτρα ημικυκλικής διατομής, που σχηματίζουν τετράγωνα.

Εικόνα 36. Άνοψη ανωγιού. Πηγή: Επώνυμα αρχοντικά των χρόνων της Τουρκοκρατίας, Ε.Μ.Π..

Κατασκευή ανοιγμάτων- Κουφώματα

Οι εσωτερικές πόρτες και τα παράθυρα μέχρι και την στάθμη του μετζοπατώματος έχουν λίθινους ορθοστάτες και κομψά τοξοτά λίθινα υπέρθυρα. Τα περισσότερα παράθυρα έχουν λοξές τις πλαϊνές κατακόρυφες παρειές με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε το άνοιγμα τους να μειώνεται από την εσωτερική προς την εξωτερική πλευρά του τοίχου.

Εικόνα 37. Πόρτα εισόδου στο χαμώι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Τα εξωτερικά παράθυρα στο χαμώι και το μετζοπάτωμα είναι καλυμένα από χονδροειδείς σφυρήλατες σιδεριές, ενώ μερικές κάσες τους έχουν σαπίσει ολοκληρωτικά από το νερό της βροχής

Εικόνα 38. Εξωτερική όψη παραθύρου στο χαμώι. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Περισσότερο κομψά ήταν τα παράθυρα του ανογιού. Δεν είναι τα αρχικά κουφώματα, έχουν αντικατασταθεί, γιατί είτε είχαν φθαρεί ή ήταν καφασωτά ή δεν εξυπηρετούσαν τους ιδιοκτήτες. Τα εσωτερικά κουφώματα παρουσιάζουν ιδιαίτερη αισθητική και κατασκευαστική αξία. Φτιαγμένα νταμπλαδωτά, φαίνονταν να συνεχίζουν παρακείμενες νταμπλαδωτές κατασκευές όπως μεσάντρες ή ξύλινες επενδύσεις των τοίχων, ενώ τώρα έχουν καταστραφεί όλα εκτός από το άνοιγμα του μικρού οντά.

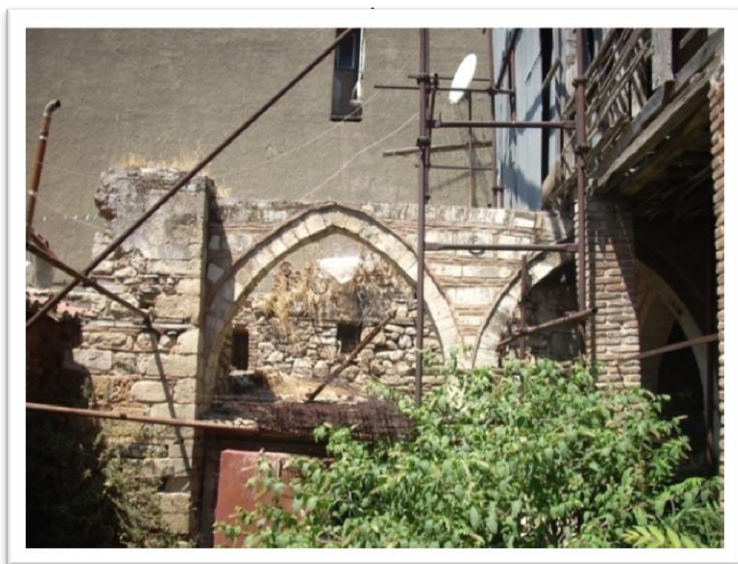

Εικόνα 39. Νοτιοανατολική άποψη ανογιού. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Τοξοστοιχίες

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κατασκευαστική άποψη παρουσιάζουν οι τοξοστοιχίες της αυλής. Τα οξυκόρυφα τόξα με άνοιγμα περίπου 2,5 μέτρα αποτελούνται από λαξευτούς θολίτες, στηρίζονται από μαρμάρινες κολώνες κυκλικής διατομής και καταλήγουν στην κορυφή τους με κατακόρυφο αρμό ανάμεσα στους δύο θολίτες.

Η όψη της λιθοδομής πληρώσεως στα τύμπανα των τόξων αυτών αποτελείται από ορθογωνικούς λίθους κτισμένους κατά το πλινθοπερίκλειστο σύστημα που, γνωστό ήδη στους πρώτους Οθωμανούς, ήταν σε ευρεία χρήση στην Χαλκίδα πριν την Τουρκοκρατία. Το πάχος των τούβλων, τοποθετημένων σε διπλή σειρά ανάμεσα στους αρμούς της λιθοδομής, είναι 3-4 εκατοστά.

Εικόνα 4. Τοξοστοιχία στην αυλή. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

Ανάγλυφα

Η έντονη καλλιτεχνική πρόθεση του κατασκευαστή διακρίνεται στην επιμελημένη λαξευτή τοιχοποιία με τα ένθετα διακοσμητικά στοιχεία που επαναλαμβάνονται στο θύραμα εισόδου, στην γωνιακή απότμιση σε συνδιασμό με πρισματικά στοιχεία και ισλαμίζοντα τόξα και στους ρόδακες που κοσμούν τον κεντρικό λίθο των τυμπάνων των τοξοστοιχειών της αυλής.

Πιο αναλυτικά έχουμε συναντήσει ήδη τρία ανάγλυφα σε σχήμα άνθους στο υπέρθυρο και στα πλάγια της εξώπορτας. Εκτός από αυτά το μόνο άλλο ανάγλυφο που συναντάμε είναι η «φαλτσογωνία» που έχει σκαλιστεί στην ανατολική όψη και σε ύψος 80-90 εκ. από τη σημερινή στάθμη του ορόφου.

Η φαλτσογωνία αυτή είναι χαρακτηριστική για τα σπίτια της Μακεδονίας, όπου έπαιρνε μεγαλύτερες διαστάσεις, ενώ εδώ τοποθετήθηκε απλώς για να τονίσει το γωνίασμα που κάνει ο τοίχος της όψης στο σημείο αυτό. Η γωνία έχει ένα δικό της σχέδιο που θυμίζει οθωμανικό τέμενος.¹¹

Εικόνα 41. Φαλτσογωνία στην εξωτερική νοτιοανατολική γωνία του χαμωγιού. Πηγή: Προσωπικό αρχείο.

¹¹ Βλ. Τάσου Καλαθήρη, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182

2.3.3. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΤΥΠΩΣΗ

Η κατάσταση διατηρήσεως του κτιρίου δεν είναι ικανοποιητική. Η εγκατάλειψή του είναι εμφανής. Τα κυριότερα προβλήματα που υπάρχουν είναι, σημαντικά τμήματα της κατασκευής έχουν πέσει αλλά και η υπόλοιπη κατοικία πόρτες, ταβάνια, νταμπλάδες έχουν κακοποιηθεί.

Η ανακαίνιση του κτιρίου κρίνεται απαραίτητη αφενός μεν για την διασφάλιση της στατικής επάρκειας και αφετέρου για την αισθητική αναγέννηση της ιστορικής και αρχιτεκτονικής του φυσιογνωμίας. Η εξασφάλιση, της στατικής επάρκειας του κτιρίου στο σύνολό του και κατ' επέκταση η διατήρησή του στον χρόνο μπορεί να επιτευχθεί κατόπιν επεμβάσεων απλών και συγκεκριμένων και κατά τρόπον που να εξασφαλίζεται η αρχιτεκτονική λειτουργικότητα που το διέκρινε. Ο τρόπος και οι μέθοδοι των εργασιών επέμβασης γι' αυτό που αφορά την εξασφάλιση της στατικής επάρκειας του κτιρίου όπως και αυτής της αναστήλωσης όλων των αρχιτεκτονικών στοιχείων του συνόλου του κτιρίου θα γίνει ακολουθώντας την παρακάτω μεθοδολογία επέμβασης και εκτέλεσης εργασιών.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Τοιχοποιία – Επιχρίσματα - Χρωματισμοί

Υπάρχουν πολλοί τύποι κατασκευής όπως πέτρα πελεκιτή, μαρμαρόπετρα, και πέτρα αργολιθοδομής. Η εξωτερική φέρουσα τοιχοποιία είναι γενικά σε καλή κατάσταση και δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα ευστάθειας, αντοχής ή συνοχής.

Στην εσωτερική φέρουσα τοιχοποιία δεν παρατηρούνται φθορές ή αδυναμίες στους εσωτερικούς πέτρινους τοίχους και θεωρούνται ασφαλής.

Σε όλες τις φέρουσες τοιχοποιίες του κτιρίου, από των θεμελίων μέχρι της στέγης, θα πραγματοποιηθεί καθαρισμός, πλύση και έλεγχος της κατασκευής των τοίχων καθώς και συμπληρώσεις των κενών.

Στέγη

Η ξύλινη στέγη έχει καταρρεύσει. Το μόνο που ίσως διακρίνεται βλέποντάς την εξωτερικά, είναι πως αποτελείται από δύο χωριστά τμήματα. Το ένα, μία πολύριχτη στέγη με πολύ μικρή κλίση καλύπτει σχεδόν όλο τον καλοκαιρινό οντά ενώ το υπόλοιπο μέρος του σπιτιού καλύπτεται από το δεύτερο τμήμα της στέγης, επίσης πολύριχτο. Είναι αναγκαία η αποκατάστασή της και για στατικούς λόγους.

Κουφώματα – Δάπεδα – Ξύλινες και μεταλλικές κατασκευές

Στο ισόγειο δεν υπάρχει κάποιο πάτωμα, Το δάπεδο αποτελεί ένα χωμάτινο στρώμα, που πιθανόν να κρύβει κάποια προηγούμενη επίστρωση ενώ στο μεσοπάτωμα και στο ανώι υπάρχει ξύλινο πάτωμα που παρουσιάζει μεγάλες φθορές και σε μερικά σημεία δεν υπάρχει καν.

Τα ξύλινα δάπεδα και η ξύλινη σκάλα θα επισκευαστούν, σε κάποια σημεία θα αντικατασταθούν και η κατασκευή θα γίνει με την τότε τεχνική που χαρακτηρίζει το κτίριο.

Η κατάσταση των εξωτερικών κουφωμάτων είναι μέτρια έως κακή. Τα πλαίσια των παραθύρων παρουσιάζουν έντονες ρηγματώσεις κατά την διεύθυνση των νερών. Τα παράθυρα πάσχουν τόσο από την υγρασία και τους ανέμους όσο και από ξυλοφάγους οργανισμούς (σαράκι). Αρκετά από τα τζάμια έχουν καταστραφεί ενώ όλα τα μεταλλικά τους μέρη έχουν οξειδωθεί.

Τα κουφώματα του κτιρίου όπου βρίσκονται σε ικανοποιητική κατάσταση, θα επισκευασθούν και θα τοποθετηθούν ξανά, ενώ αυτά που είναι αδύνατον να διατηρηθούν, εξαιτίας της έντονης φθοράς θα αντικατασταθούν. Έτσι, σύμφωνα με τα κουφώματα που θα αποξηλωθούν και τα σχέδια λεπτομερειών και αποτύπωσης των παλαιών κουφωμάτων, θα κατασκευασθούν όμοια νέα. Οι εξωτερικές και εσωτερικές θύρες του κτιρίου θα κατασκευασθούν εξαρχής όπως φαίνονται στα σχέδια των λεπτομερειών.

Το χρώμα του κτιρίου είναι τελείως αλλοιωμένο με την πάροδο του χρόνου.

Σκάλες

Οι σκάλες βρίσκονται σε μέτρια κατάσταση. Οι δύο πέτρινες σκάλες όπου η μία οδηγεί στο χαμώι και η άλλη στο μεσοπάτωμα παρουσιάζουν φθορές και σε μερικά σημεία έχουν αποκολληθεί μικρά κομμάτια. Ενώ η τρίτη σκάλα που είναι ξύλινη και οδηγεί στο ανώι είναι περισσότερο επικίνδυνη γιατί τα ξύλα έχουν υποστεί φθορά, έχουν σαπίσει και δεν είναι ασφαλή, γι' αυτό την έχουν υποστύλωσει με ένα πρόχειρο τρόπο.

2.3.4. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Καθαιρέσεις - Αποξηλώσεις - Απομακρύνσεις

Πριν την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης θα γίνουν ορισμένες αναγκαίες προκαταρκτικές επεμβάσεις, όπως:

1. Γενικός καθαρισμός όλων των εσωτερικών χώρων του από διάφορα αντικείμενα και προϊόντα καθαίρεσεων.
2. Συστηματικός καθαρισμός όλων των εσωτερικών επιχρισμάτων του κτιρίου, έτσι ώστε, να αποκαλυφθούν όλες οι λιθοδομές και οπτοπλινθοδομές.
3. Καθαρισμός όλων των αρμών των λιθοδομών από αποσπασμένα κονιάματα με ρίψη νερού με πίεση.

Αφαίρεση τμημάτων εσωτερικών διαχωριστικών τοίχων (όπου είναι απαραίτητο σύμφωνα με τα σχέδια της πρότασης) , όπου δεν επηρεάζουν τη στατική συνοχή του κτιρίου.

Ερευνητικές εργασίες

Αρχικά θα πραγματοποιηθεί τομή του εδάφους στο εξωτερικό όριο του κτίσματος, σε τέτοιο βάθος ώστε να αποκαλυφθεί πλήρως η λιθοδομή θεμελίωσης έως τη βάση της.

Με τις ενέργειες αυτές θα συμπεράνουμε την αρτιότητα και τη σύσταση του εδάφους.

Στη συνέχεια θα γίνει λήψη δοκιμίων της λιθοδομής και των κονιαμάτων δομής, με τα οποία θα προδιαγραφεί το πορώδες , η μηχανική αντοχή, η υδατοαπορροφητικότητα , η χημική σύνθεση και τα συστατικά τους.

Τέλος θα ληφθούν δοκίμια ξύλου για να βρεθεί το ποσοστό υγρασίας και η τυχόν ύπαρξη μυκήτων και ξυλοφάγων εντόμων (σαράκι).

Ακολουθεί πλύση με άφθονο νερό υπό πίεση, έτσι ώστε να απομακρυνθούν από το εσωτερικό των τοίχων τα λυτά συντρίμματα των παλαιών κονιαμάτων καθώς και η παιπάλη, η λεπτή σκόνη δηλαδή που έχει συγκεντρωθεί εκεί. Μετά γίνεται στεγάνωση των ρηγμάτων προς τα έξω με ισχυρό κονίαμα και ενσωματώνονται οι υποδοχές των σωλήνων εισαγωγής.

Ελαφρά ρηγμάτωση

Στις περιοχές όπου εμφανίζεται ελαφρά ρηγμάτωση θα χρησιμοποιηθεί η τεχνική των ενέσεων. Προτείνεται η λύση του μη συνθετικού ενέματος λόγω της μεγάλης ποσότητας που χρειάζεται και του αυξημένου κόστους.

1. Στην αρχή θα γίνει καθαίρεση του επιχρίσματος και διεύρυνση των χειλιών της οπής.
2. Καθαρίζεται η ρωγμή και η γειτονική περιοχή με πεπιεσμένο αέρα.
3. Τοποθετούνται μικρά κομμάτια ταινίας κατά μήκος της ρωγμής .
4. Ακολουθεί διένεξη οπών Φ1/2'' μέσα στο επίπεδο της ρωγμής. Οι αποστάσεις των οπών λαμβάνονται 30-60 εκ. και προσαρμόζονται επιστόμια στις θέσεις όπου, είτε έχουν διανοιχτεί οπές είτε όχι, θα χρησιμοποιηθούν ως σημεία έγχυσης της ρητίνης.

5. Στην συνέχεια πλένονται οι ρωγμές με νερό υπό πίεση και τις σφραγίζονται με τσιμεντοκονίαμα ή ρητινόστοκο ταχείας σκλήρυνσης ή άλλο αντίστοιχο υλικό που θα εμποδίσει την διαφυγή της ρητίνης έξω από τη ρωγμή .
6. Συνιστάται , όπως η ανάμιξη εκτελείται όσο πιο κοντά στη θέση που θα γίνει η επέμβαση , για να υπάρχει διαθέσιμος μεγαλύτερος χρόνος εργασιμότητας του υλικού.
7. Η εισαγωγή του τσιμεντενέματος γίνεται ως εξής : Από το χαμηλότερο σωληνάκι εισάγεται τσιμεντένεμα λεπτόρρευστο στην αρχή και παχύρρευστο στη συνέχεια , έως ότου το υλικό αρχίσει να τρέχει καθαρό από το σωληνάκι που βρίσκεται αμέσως πιο πάνω. Σφραγίζεται η οπή από όπου γινόταν η ένεση και η ίδια εργασία γίνεται από την αμέσως πιο πάνω οπή.
8. Τέλος αφαιρείται ο ρητινόστοκος σφράγισης , μετά από 24 ώρες, με τρίψιμο της επιφάνειας.

Συντήρηση ξύλων

Σε περιπτώσεις εκτεταμένων καταστροφών από σήψη, τοπικοί ψεκασμοί με εντομοκτόνα ελάχιστα αποδίδουν, έτσι δυστυχώς δεν μένει άλλη διέξοδος από την αντικατάσταση των περισσότερο προσβλημένων κομματιών ξύλου από καινούργια, απολύτως όμοια.

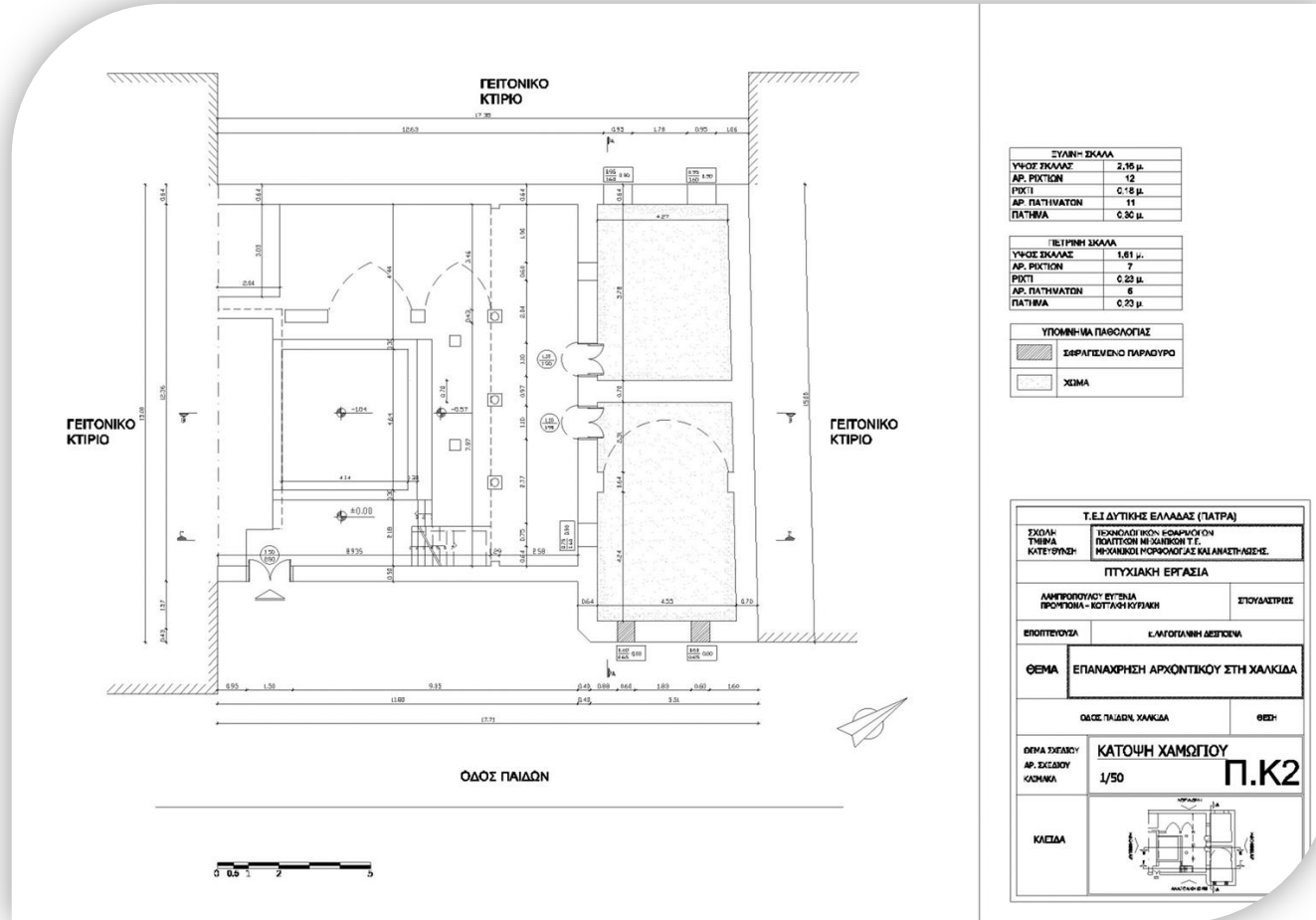
Συντήρηση μετάλλων

Η βιομηχανία προσφέρει σήμερα ένα πλήθος από αντισκωριακά ή αντιδιαβρωτικά υλικά, τα οποία με κατάλληλη επάλειψη μπορούν να βελτιώσουν πολύ την αντίσταση των σιδήρων , έτσι ώστε να παρατείνουν τη χρήση τους.

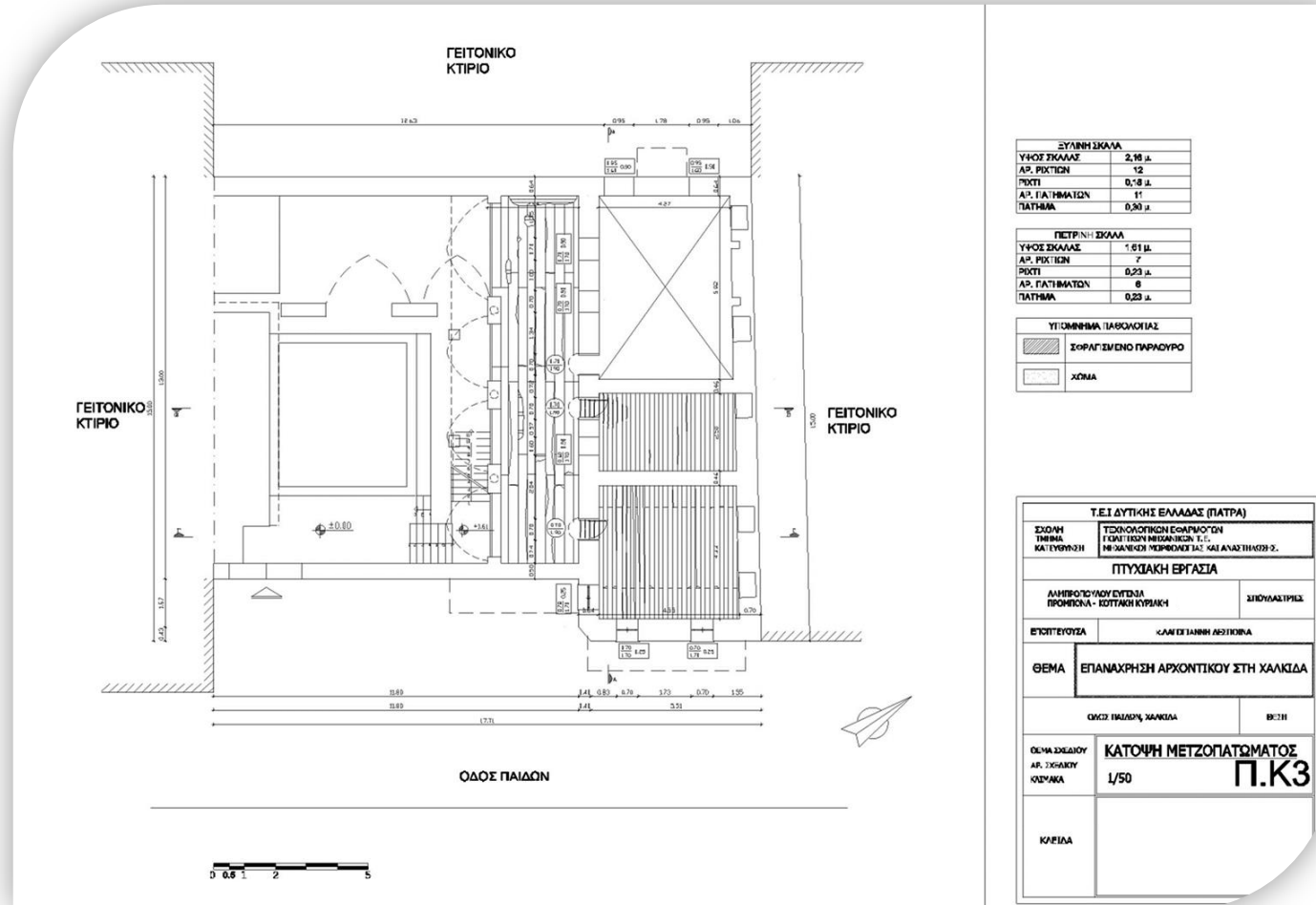
Υδραυλικές και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις

Η διατήρηση των μνημείων ζωντανών, οι νέες χρήσεις σ' αυτά και η επάνοδος σε χρήση άλλων, έχει ως άμεση συνέπεια την ανάγκη εκσυγχρονισμού τους, την εγκατάσταση δηλαδή σύγχρονων ανέσεων και συνακόλουθα δικτύων υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών. Κατά τον προγραμματισμό και την μελέτη εγκαταστάσεων του είδους αυτού πρυτανεύει ο σεβασμός στις αισθητικές αξίες του μνημείου, όπου η ίδια η φύση του μνημείου καθορίζει μέχρι ποιου σημείου μπορούμε να υποχωρήσουμε και τέλος επιδιώκουμε αναστρέψιμες ενέργειες έτσι ώστε να έχουμε τη δυνατότητα απομακρύνσεως των εγκαταστάσεων κάποτε , χωρίς να ζημιωθεί το μνημείο. Έτσι λοιπόν θα σχεδιασθούν σε λεπτομέρειες όλες οι εγκαταστάσεις που προτείνονται, έτσι ώστε να εναρμονισθούν με το μνημείο και να αποκρυφτούν τα δίκτυα.

2.3.5. ΣΧΕΔΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΟΨΗ ΧΑΜΩΓΙΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΜΕΤΖΟΠΑΤΩΜΑΤΟΣ

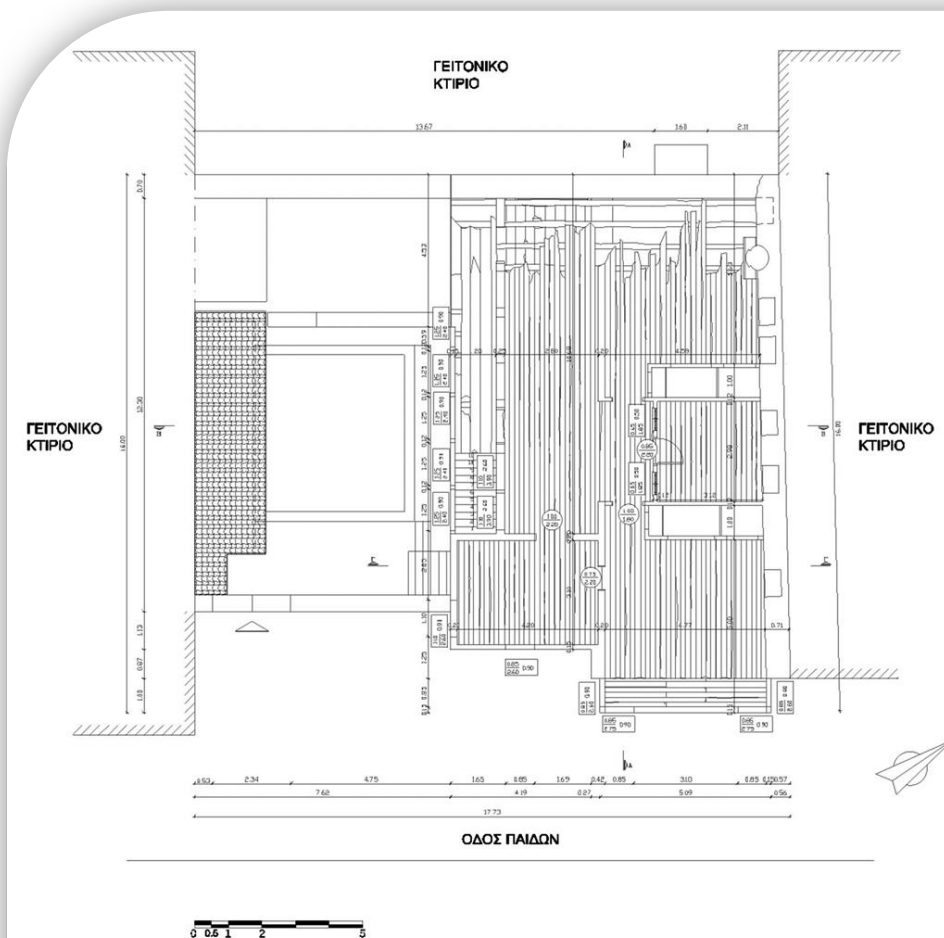
ΣΥΛΛΗΨΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2,16 μ.
ΑΡ. ΡΟΚΤΙΣΗ	12
ΡΟΚΤΗ	0,48 μ.
ΑΡ. ΓΑΤΗΜΑΤΩΝ	11
ΠΑΤΗΜΑ	0,30 μ.

ΠΕΤΡΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1,61 μ.
ΑΡ. ΡΟΚΤΙΣΗ	7
ΡΟΚΤΗ	0,23 μ.
ΑΡ. ΓΑΤΗΜΑΤΩΝ	6
ΠΑΤΗΜΑ	0,23 μ.

ΥΠΟΜΗΝΙΑ ΠΑΡΟΧΟΛΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΟΥΡΟ
	ΛΟΙΠΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΣΤΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.Ι. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΙΔ. ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΔΙΠΛΩΣ ΠΡΟΦΟΡΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΣΤΡΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΤΟΥΣΑ	ΚΑΛΗ ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΒΔΗΚΟΥ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑ	ΒΙ:21
ΟΜΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΧΥΧΑΚΟΥ ΟΣΦΑΚΑ	ΚΑΤΟΨΗ ΜΕΤΖΟΠΑΤΩΜΑΤΟΣ Π.Κ3
ΚΑΘΙΣΤΑ	

ΚΑΤΟΨΗ ΑΝΩΓΙΟΥ

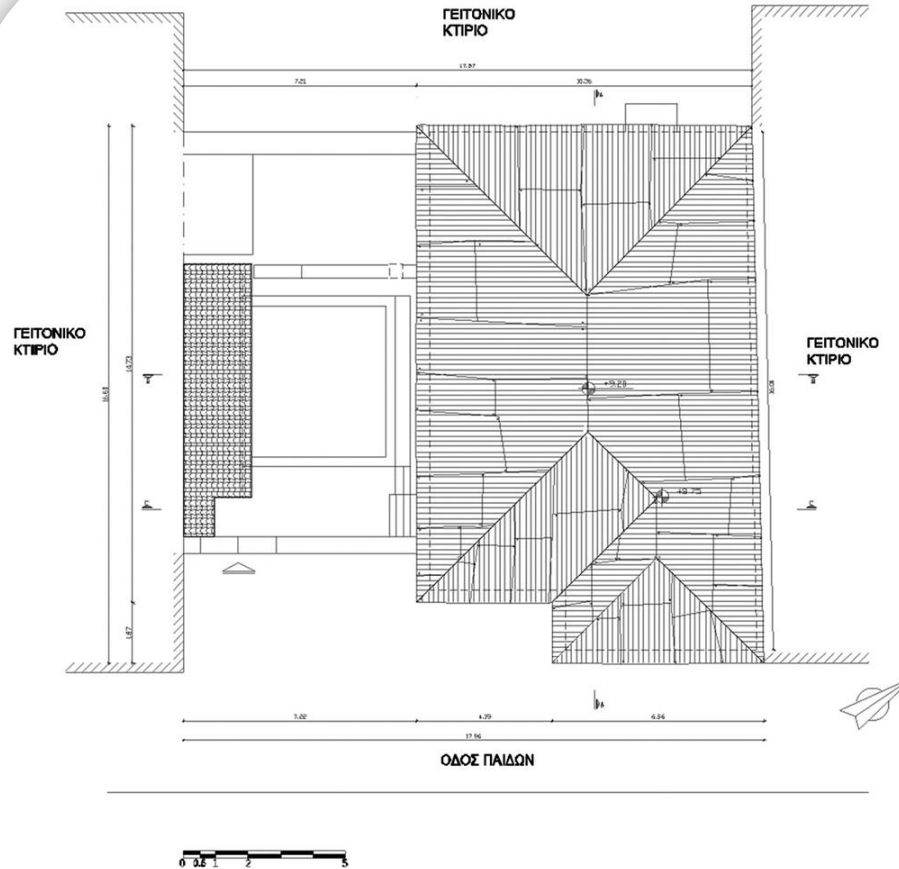
ΕΥΛΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2,16 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	12
ΡΙΧΤΙ	0,18 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	11
ΠΑΤΗΜΑ	0,20 μ.

ΠΕΤΡΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1,81 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	7
ΡΙΧΤΙ	0,23 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	6
ΠΑΤΗΜΑ	0,23 μ.

ΥΠΟΚΡΗΜΑ Γ' ΑΒΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΡΑΦΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΕΔΑΓ. ΤΕΧΝ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΗΡΗΣΚΟΝΤΑΔΥ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΦΙΛΩΝ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΤΑΚΗ	ΣΤΟΥΔΑСТΡΙΕΣ
ΕΠΙΠΤΕΥΟΥΣΑ	κ. ΛΙΤΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	09711
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙΜΑΚΑ	ΚΑΤΟΨΗ ΑΝΩΓΙΟΥ 1/50 Π.Κ4
ΚΛΕΙΔΑ	

ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ

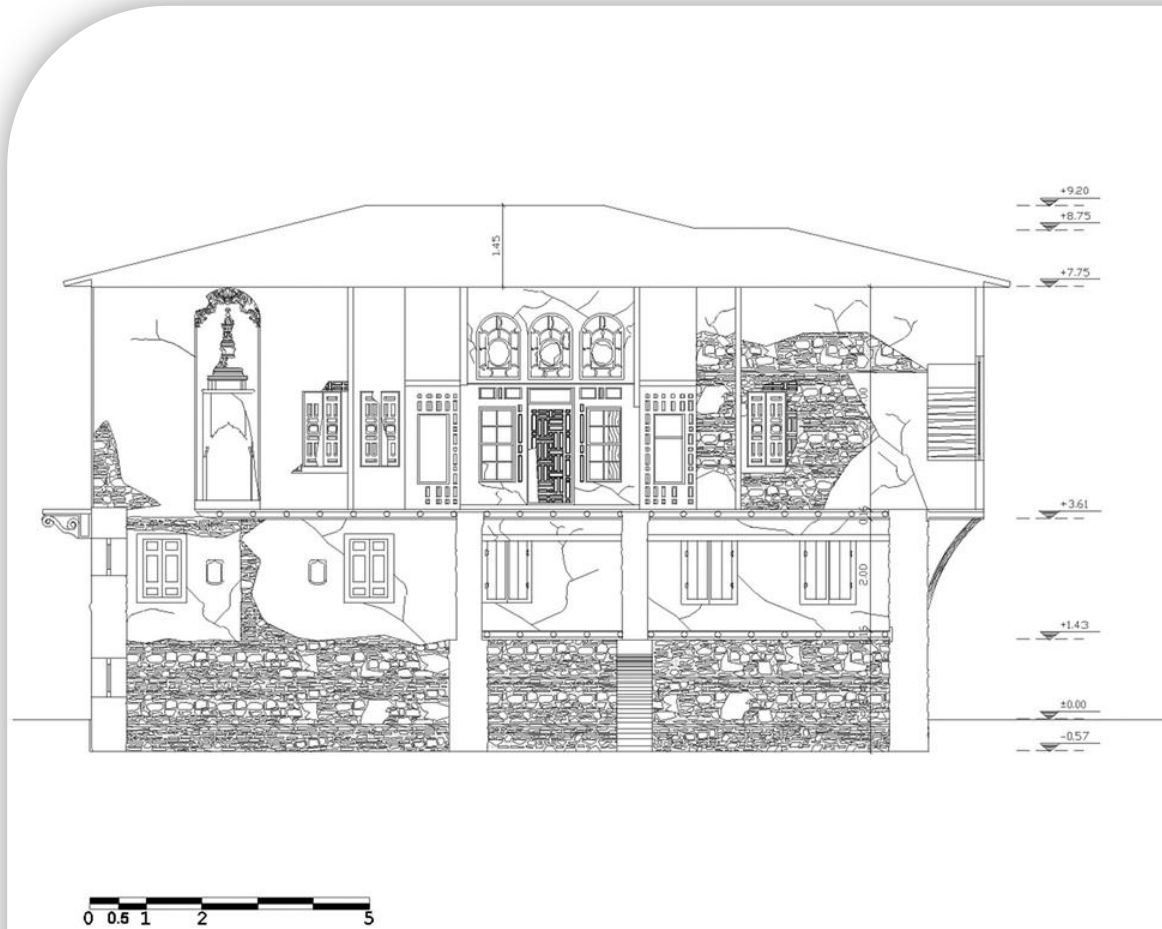
ΥΨΗΛΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2.19 μ.
ΑΡ. Ρ.ΧΤΙΚΩΝ	12
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	11
ΠΑΤΗΜΑ	0.20 μ.

ΓΕΙΤΟΝΙΚΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1.81 μ.
ΑΡ. Ρ.ΧΤΙΚΩΝ	7
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	6
ΠΑΤΗΜΑ	0.23 μ.

ΥΠΟΜΗ ΠΑΡΑΦΩΛΟ ΨΣ	
	ΣΦΑΓΓΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΦΩΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΙΠΛΩΜΟΦΟΡΟΥ ΕΥΤΕΡΩ ΤΕΧΝΕΙΟΥ - ΚΩΔΙΚΟΣ: ΚΥΡΔΑ-Κ1	ΣΤΟΙΧΑΣΤΡΕΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	ΚΑΤΟΠΙΝΑΝΗ ΔΙΠΛΩΜΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΜΟΣ ΠΡΩΤΩΝ ΧΑΛΚΙΔΑ	02/21
ΑΡΙΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΚΑ	ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ Π.Κ1 1/50
ΚΑΕΙΔΑ	

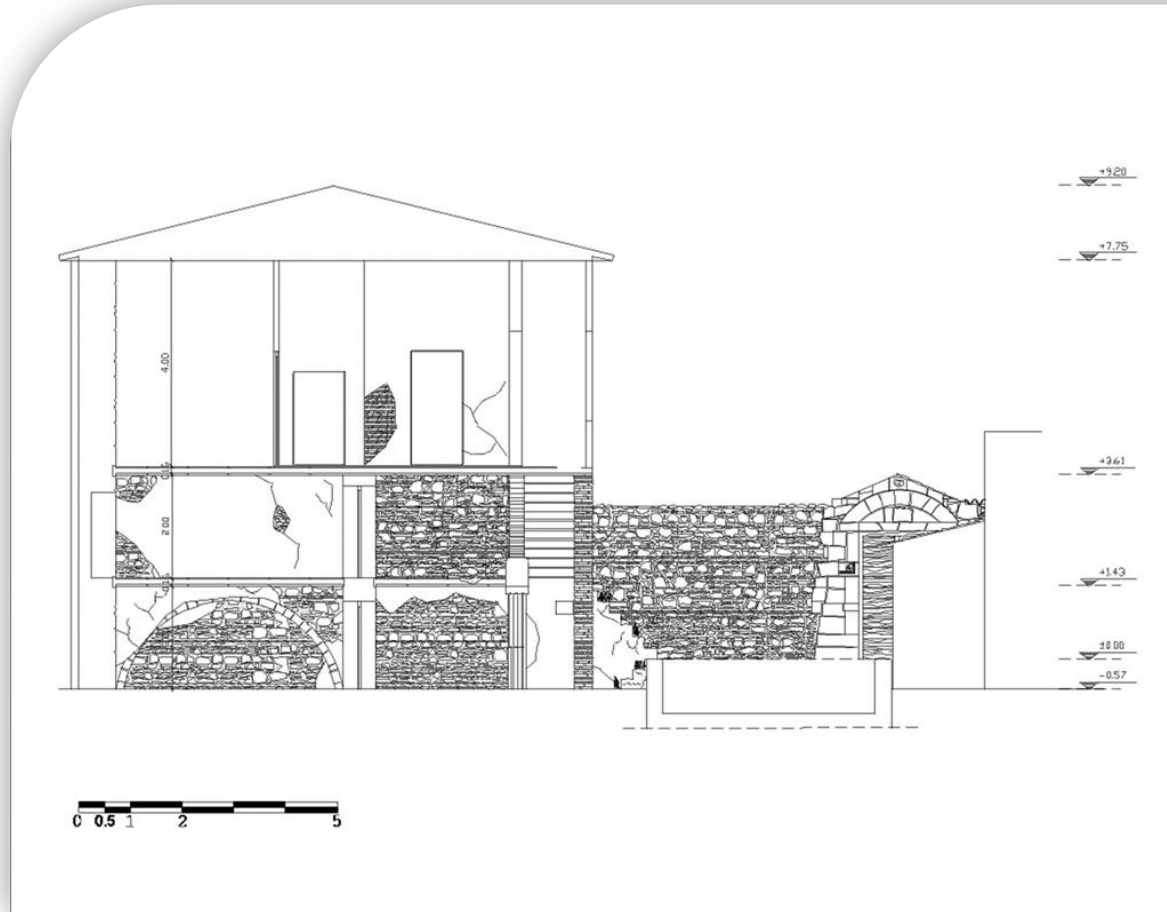
ΤΟΜΗ Α - Α'

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Κ.ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΤΟΜΗ Α - Α' ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1/50 Π.Τ1
ΚΛΕΙΔΑ	

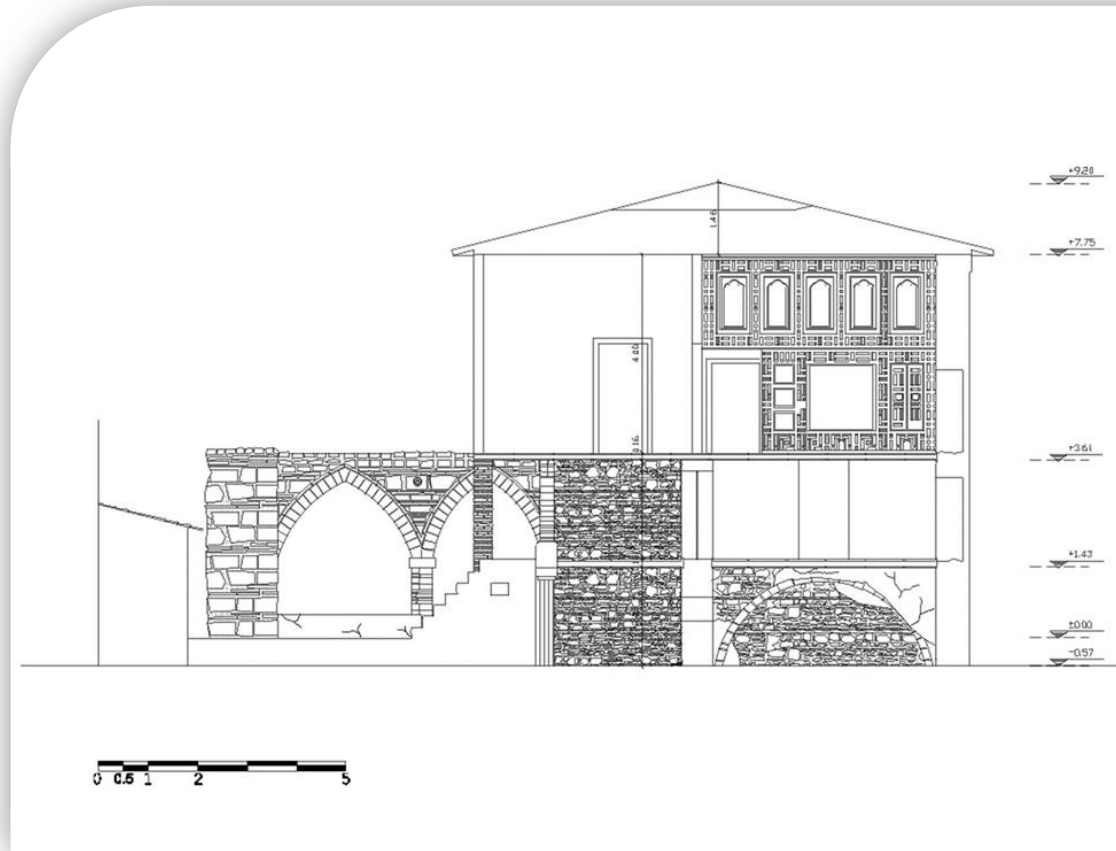
ΤΟΜΗ Β – Β'

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΛΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	κ. ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΜΑΚΑ	ΤΟΜΗ Β - Β' ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1/50 Π.Τ2
ΚΛΕΙΔΑ	

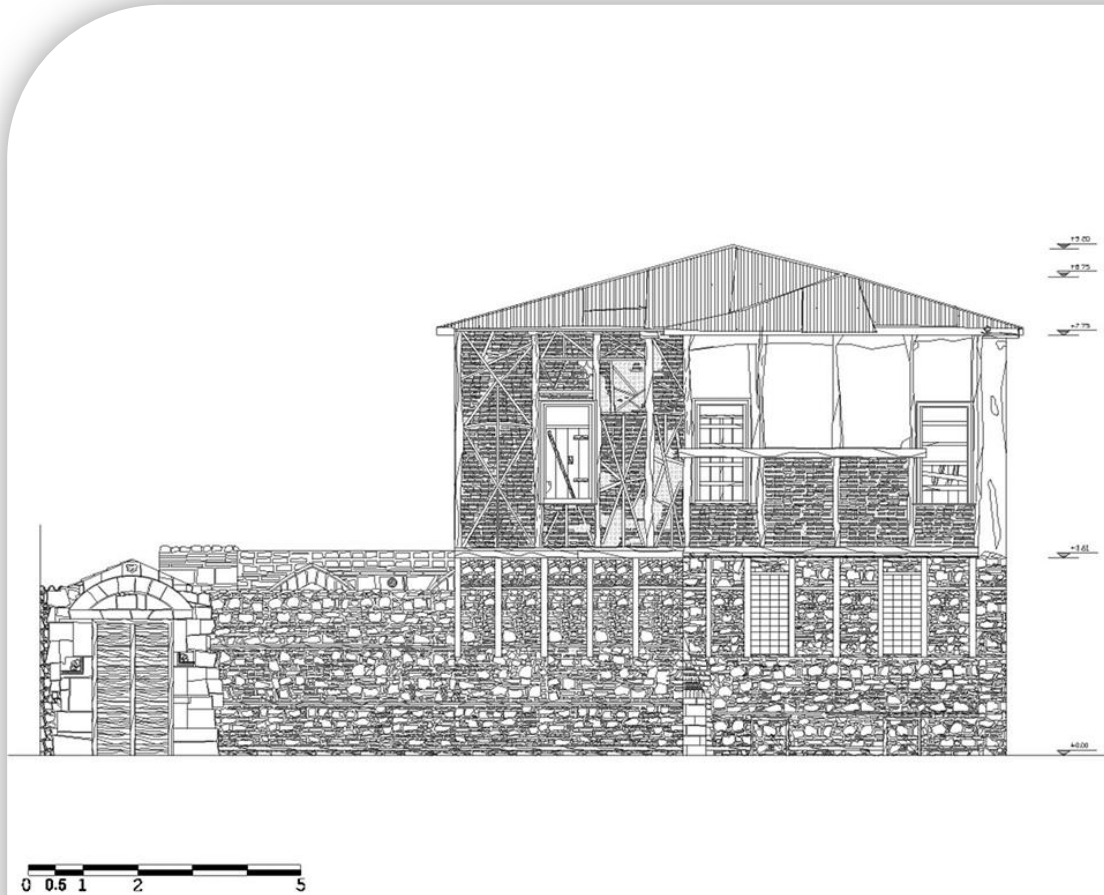
ΤΟΜΗ Γ - Γ'

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤ/ΛΩΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	κ. ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΤΡΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΤΟΜΗ Γ - Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1/50 Π.Τ3
ΚΛΕΙΔΑ	

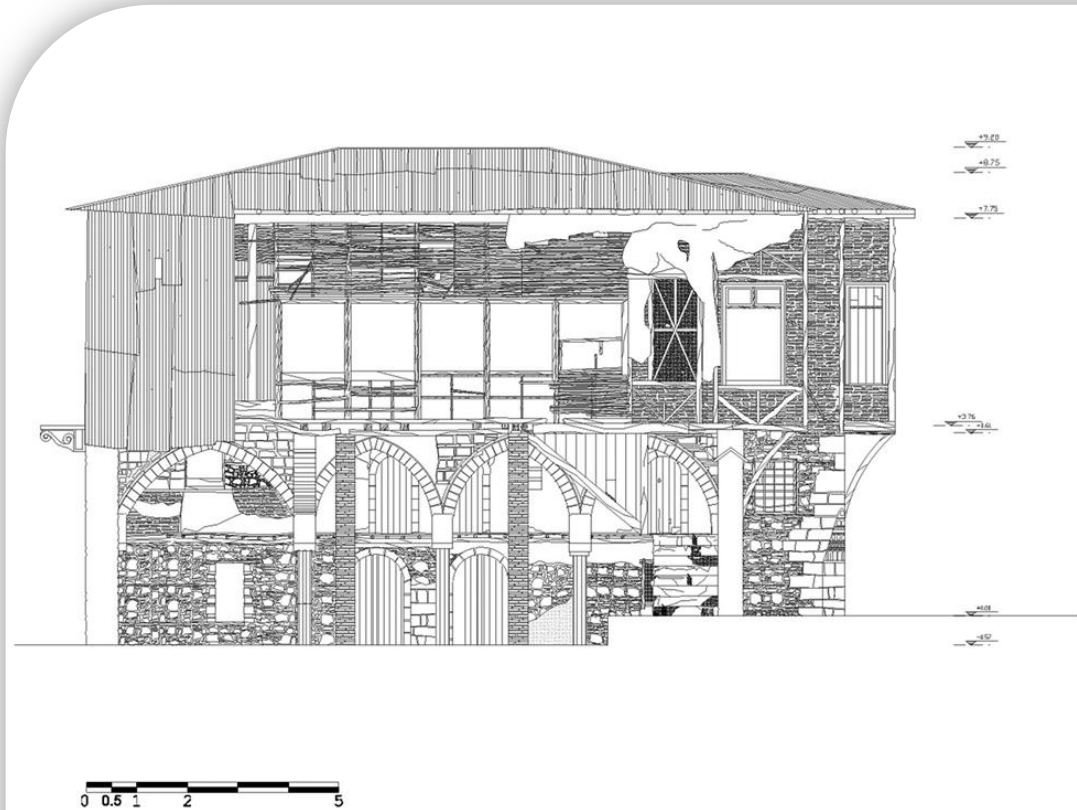
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Κ.ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΟΨΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1/50 Π.01
ΚΛΕΙΔΑ	

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	
	ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
	ΧΩΜΑ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΑΞΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΥΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	κ.ΛΑΓΟΠΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΟΨΗ ΝΟΤΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ 1/50 Π.02
ΚΛΕΙΣΙΔΑ	

2.4. ΠΡΟΤΑΣΗ

2.4.1. Στόχοι και Σκοπιμότητα Επέμβασης

Η χρονολογία κατασκευής του κτιρίου, η μορφολογία και η θέση του σε συνδυασμό με την νέα τάση δημιουργίας καταστημάτων ψυχαγωγίας, ήταν οι βασικοί παράγοντες για τη δημιουργία της ιδέας του καφέ – αναγνωστηρίου. Όπως προαναφέρθηκε, πρόκειται για ένα αξιόλογο κτίριο, με πλούσια μορφολογικά χαρακτηριστικά.

Χρήζει λοιπόν αποκαταστάσεως και επαναχρήσεως, έτσι ώστε να διασφαλιστεί και προβληθεί η αυθεντικότητα του στο πέρασμα των χρόνων. Λόγω της εκτεταμένης επιφάνειας που καταλαμβάνει, αλλά και της πολύ ιδιαίτερης θέσης που βρίσκεται, βοηθάει στην εξαγωγή του συμπεράσματος ότι ανοικτές στο κοινό χρήσεις είναι ιδανικές για να ενταχθούν σε αυτό.

2.4.2. Βασικές Αρχές Επέμβασης

Η επέμβαση του κτιρίου θα ακολουθήσει τις παρακάτω αρχές:

1. Σεβασμός και διαφύλαξη της ιστορικής ταυτότητας του κτιρίου
2. Διατήρηση και συντήρηση του μέγιστου δυνατού από το αυθεντικό υλικό
3. Διάκριση των νέων κατασκευών από τις υπάρχουσες και χρήση αναστρέψιμων τεχνικών και υλικών
4. Ένταξη του κτιρίου στη ζωή της πόλης προβάλλοντας την ιστορική του αξία και ενσωματώνοντας τις καινούριες του χρήσεις.

Συνθετική ιδέα

Έχοντας έτοιμη την αποτύπωση του έργου και αφού είχε αποφασιστεί ότι θα γίνουν μόνο οι απαραίτητες αλλαγές στο εσωτερικό του, στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα καφέ – αναγνωστήριο στο οποίο ο επισκέπτης θα μπορεί να σαγηνευτεί από το άρωμα της παλιάς Χαλκίδας.

Το κτίριο περιλαμβάνει :

1. Αίθουσα προβολής
2. Βιβλιοθήκη
3. Αναγνωστήριο
4. Αίθουσα Η/Υ
5. Cafe
6. W.C.

Σχεδιασμός

Χωροθέτηση λειτουργιών

Η κύρια πρόσβαση στο κτίριο πραγματοποιείται από την κεντρική θύρα που βρίσκεται στην κύρια όψη. Μπαίνοντας στο κτίριο βρίσκεται ο προαύλιος χώρος ο οποίος μπορεί να διαμορφωθεί ποικιλοτρόπως ώστε να φιλοξενεί διάφορες εκδηλώσεις. Στη βορειοδυτική πλευρά του προαυλίου χρησιμοποιήθηκαν οι καμάρες για να φτιαχτεί μία διώροφη κατασκευή με ανελκυστήρα. Η κατασκευή αυτή αποτελείται από ξύλινες κολώνες και ξύλινα δοκάρια και συνδέεται με όλα τα επίπεδα του κτιρίου. Ο ανελκυστήρας που τοποθετήθηκε, είναι ένα διάφανο κουβούκλιο, ψηλότερο από την υπόλοιπη κατασκευή και ανεξάρτητο ώστε να μη την επιβαρύνει στατικά. Τα πατώματα και η στέγαση της πρόσθετης κατασκευής είναι από ξύλο ενώ τα κιγκλιδώματα της είναι από ανοξείδωτα συρματόσχοινα σε οριζόντια διάταξη.

Δεξιά της κεντρικής εισόδου βρίσκεται το κτίριο. Στον ισόγειο χώρο υπάρχει η αίθουσα προβολής και δίπλα ακριβώς αναπτύσσονται τα αποχωρητήρια. Στον χώρο έξω ακριβώς από την αίθουσα προβολής υπάρχει μπαρ από το οποίο θα μπορούν να εξυπηρετούνται άμεσα οι πελάτες του ισόγειου. Απέναντι από το μπαρ έχει κατασκευαστεί σταθερό πάσο για να λειτουργεί ως χώρος αναμονής και καπνιστήριο.

Η μετάβαση στον όροφο πραγματοποιείται μέσω κλίμακας και του ανελκυστήρα, τα οποία οδηγούν σε έναν ευρύχωρο σκεπαστό χώρο. Από διάφορα στοιχεία που συλλέξαμε στον δεύτερο όροφο συνήθως βρίσκονταν οι χώροι που χρησιμοποιούνταν για την διαβίωση κατά τους χειμερινούς μήνες. Τα «χειμωνιάτικα» ήταν μικρά χαμηλοτάβανα δωμάτια με τζάκια. Τα χοντρά ντουβάρια, τα μικρά παράθυρα το τζάκι και ο νοτιοδυτικός προσανατολισμός δημιουργούσαν την

κατάλληλη ατμόσφαιρα σωματικής και ψυχικής θαλπωρής. Για τους παραπάνω λόγους τοποθετήθηκε σε αυτό το επίπεδο την βιβλιοθήκη, τον χώρο του αναγνωστηρίου και το δωμάτιο με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Στον τρίτο όροφο που περιλάμβανε την κυρίως κατοικία, έχουν γίνει οι περισσότερες μετατροπές για να θυμίζει αρχοντικό που επεκράτησε στον χώρο των Βαλκανίων και της Μικράς Ασίας κατά τον όψιμο 18^ο και το πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα. Η πρόσβαση γίνεται με τον ίδιο τρόπο όπως του μεσοπατώματος, με ανελκυστήρα και με κλίμακα. Όλο το μήκος της βόρειας όψης είναι πλέον ένα ανοιχτό χαγιάτι καθαιρώντας όλους τους τσατμάδες που είχαν δημιουργηθεί μετέπειτα όπου λειτουργούσαν ως χωρίσματα ή ως δωμάτια, και από εκεί γίνεται η προσπέλαση σε όλους τους χώρους του ορόφου. Σε αυτό τον κεντρικό χώρο τοποθετήθηκαν καθίσματα ώστε να εξυπηρετείται περισσότερος κόσμος στον χώρο της καφετέριας.

Το χαγιάτι αυτό εξυπηρετούσε την παραμονή και την εργασία ακόμα και κάτω από δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες. Το χειμώνα ο χώρος αυτός ήταν προφυλαγμένος από κρύο, άνεμο και βροχή και το καλοκαίρι πρόσφερε ένα σκιερό μέρος για εργασία και ανάπαυση.

Αν και το χαγιάτι δεν ανήκει ξεκάθαρα στο εσωτερικό ενός κτιρίου είναι σημαντικό διότι καταλαμβάνει έναν κεντρικό χώρο στην κάτοψη αλλά έχει και μεγάλη λειτουργική σημασία καθώς από αυτόν ξεκινούν όλα τα υπόλοιπα δωμάτια, και εξυπηρετεί λειτουργίες, οι οποίες είναι όμοιες με τις λειτουργίες που συνήθως γίνονται σε εσωτερικό χώρο. Πίσω από την σκάλα και μπροστά από τον ανελκυστήρα διαμορφώνονται δύο κιόσκια.

Το δυτικό τμήμα του αρχοντικού έχει αποκατασταθεί πλήρως και καθαιρέθηκε το νεοκλασικό μπαλκόνι που είχε δημιουργηθεί μεταγενέστερα αποκαθιστώντας το σαχνίσι κατά τον ίδιο τρόπο με την ανατολική πλευρά του αρχοντικού δημιουργώντας συμμετρία στο κτίριο. Μία ακόμα επέμβαση στον χώρο αυτόν είναι η αποκατάσταση του ξυλόγλυπτου ταβανιού που είχε καταρρεύσει. Σε αυτό το τμήμα βρίσκεται το σημαντικότερο δωμάτιο του αρχοντικού, ο καλός οντάς, με το μοναδικό σωζόμενο τζάκι.

Μέσω της επανάχρησης έγινε προσπάθεια να απεικονιστεί ένα καλός οντάς κρατώντας τα στοιχεία που ήδη υπάρχουν και δημιουργώντας ελαφρώς υπερυψωμένα στοιχεία, στα οποία τοποθετούνται στρωσίδια, δεδομένου ότι έπιπλα δεν υπήρχαν εκείνη την εποχή. Τα υπερυψωμένα στοιχεία που λειτουργούν ως καθίσματα ονομάζονται μιντέρια.

Το μεσαίο δωμάτιο είναι το μικρότερο του ορόφου και δεν παρουσιάζει από αρχιτεκτονική και αισθητική άποψη μεγάλο ενδιαφέρον και λόγω του ελάχιστου φωτισμού που διαθέτει ίσως να χρησίμευε για κελάρι όπου έβαζαν τα φιλέματα και τους «σοφράδες», τα χαμηλά στρογγυλά τραπέζια, που και σήμερα χρησιμοποιούνται στο χωριά της Εύβοιας. Έτσι, στον χώρο αυτό έχουν γίνει οι απαραίτητες εγκαταστάσεις ώστε να λειτουργεί το κεντρικό μπαρ παραγωγής καφέ που θα εξυπηρετεί όλο τον τρίτο όροφο.

Στην ανατολική πλευρά βρίσκεται άλλος ένας χώρος για καφέ και ανάγνωση στον οποίο αποκαταστάθηκε το ταβάνι που έχει μεγάλη καλλιτεχνική αξία και αποκαλύφθηκε το τζάκι που είχε κλειστεί πλέον και υποστεί διαδοχικά κατά καιρούς ασβεστώματα.

Μελετώντας την λειτουργία και αυτού του χώρου συμπεραίνεται ότι πρόκειται για ένα καλοκαιρινό οντά κυρίως, και ο ισχυρισμός ενισχύεται περισσότερο από τον προσανατολισμό του.

Ο καλοκαιρινός οντάς δεν διαφέρει πολύ από τον καλό οντά και αυτό κυρίως γιατί τα έπιπλα απουσίαζαν εκείνη την εποχή. Το πιο βασικό έπιπλο που υπήρχε ήταν η μεσάντρα που χρησίμευε για την φύλαξη του ρουχισμού. Μέσα έβαζαν τα στρώματα και τις βελόντζες που χρησιμοποιούσαν το βράδυ. Κρεβάτια δεν υπήρχαν, παρά μόνο κλινοσκεπάσματα που τα έστρωναν σε ψάθες πάνω στο ξύλινο δάπεδο των οντάδων και την ημέρα τα μάζευαν στις μεσάντρες.

Όλα αυτά τα στοιχεία που συλλέχθηκαν για την κουλτούρα και το μεγάλο ενδιαφέρον που παρουσιάζει το αρχοντικό της οδού Παίδων οδήγησαν στην δημιουργία ενός καφέ – αναγνωστηρίου επιπλωμένο και διαμορφωμένο ώστε να θυμίζει οντά στην παλιά Χαλκίδα.

Λειτουργική διάταξη των επιμέρους χώρων

Η διάταξη των επιμέρους χώρων έγινε έτσι ώστε οι λειτουργικές ενότητες να λειτουργούν ανεξάρτητα, χωρίς να δημιουργηθούν συνθήκες όχλησης μεταξύ τους.

A.M.E.A

Κατά την εκπόνηση της μελέτης περιλήφθηκε όλη η πρόσφατη νομοθεσία, προδιαγραφές και οδηγίες σχεδιασμού που αφορούν την πρόσβαση, διακίνηση, παραμονή και εξυπηρέτηση των Α.Μ.Ε.Α.

Σύμφωνα με τα παραπάνω έχει μελετηθεί

1. Αναβατόριο στην κύρια είσοδο του κτιρίου για κατάβαση των Α.Μ.Ε.Α στο επίπεδο του προαύλιου χώρου
2. Το δάπεδο σε όλους τους χώρους είναι αντισεισμικό όπου επιτρέπει την εύκολη διακίνηση των αμαξιδίων.
3. Υπάρχουν ανελκυστήρες που οδηγούν στους ορόφους και έχουν διαστάσεις και εξοπλισμό για χρήση από Α.Μ.Ε.Α. Εκτός των άλλων θα υπάρχει φωνητική αναγγελία των ορόφων και οπτική ένδειξη.
4. Προβλέπονται σε κάθε χώρο υγιεινής κοινού W.C Α.Μ.Ε.Α. με πλήρη εξοπλισμό.

Μελέτη Εγκαταστάσεων

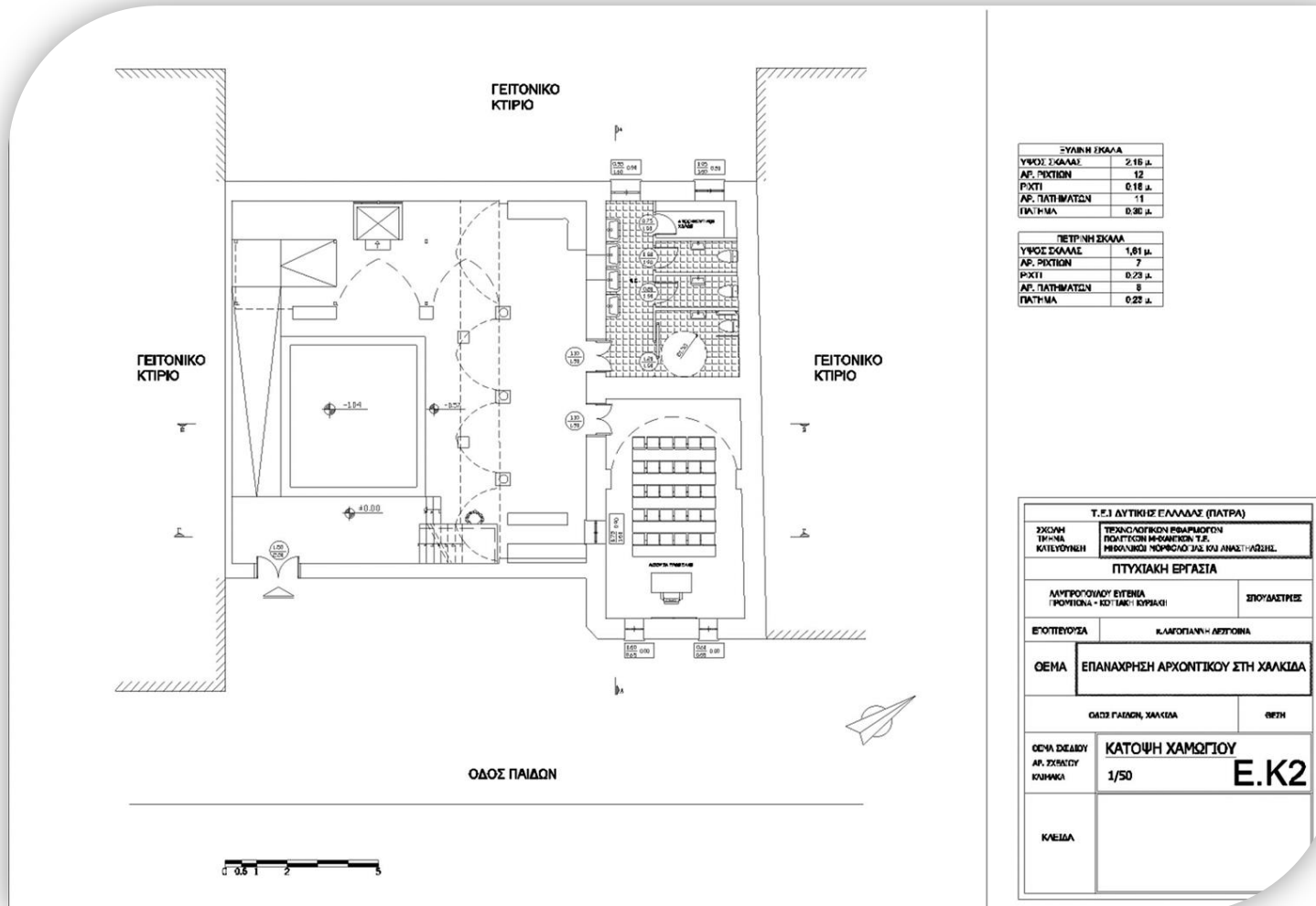
Οι Η/Μ εγκαταστάσεις χωροθετήθηκαν έτσι ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμες και ελεγχόμενες. Έχει δε αντιμετωπισθεί κατά το σχεδιασμό η παρουσία των στοιχείων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αισθητική του κτιρίου.

Έχουν προβλεφθεί υδραυλικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν τα είδη υγιεινής και εσωτερικά δίκτυα διανομής ψυχρού ύδατος, θερμού ύδατος, αποχέτευσης, ακάθαρτων και όμβριων υδάτων. Επίσης, η μελέτη περιλαμβάνει κεντρική θέρμανση με το συμβατικό

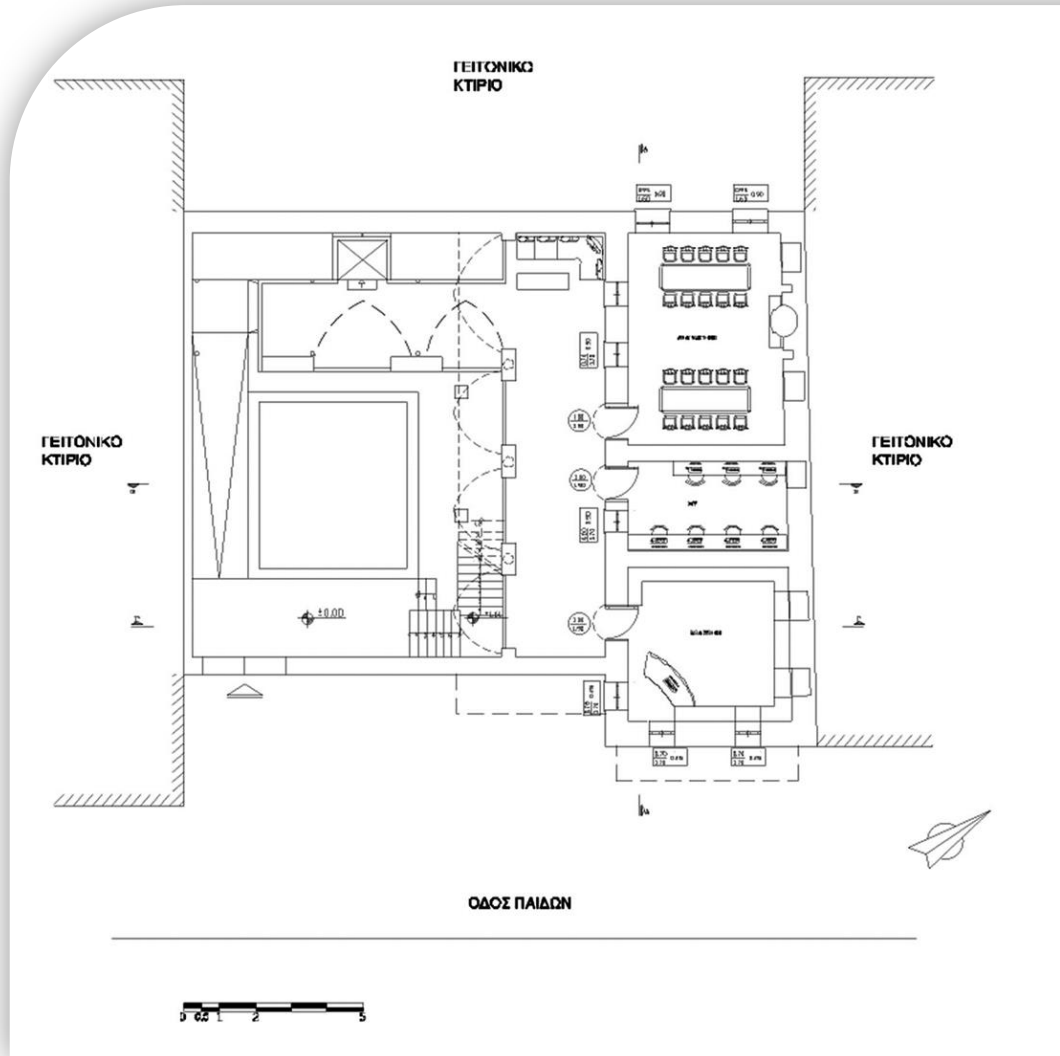
Εξασφαλίστηκε φυσικός ελεγχόμενος φωτισμός σε όλους τους χώρους. Κρυφός τεχνικός φωτισμός συμπληρώνει τον γενικό φυσικό φωτισμό.

σύστημα, θέρμανσης δια θερμού ύδατος και θερμικών σωμάτων, με παράλληλη χρήση θερμού νερού για τον νιπτήρα, το λεβητοστάσιο με όλα τα είδη της παραγωγής θερμού ύδατος και τα δοχεία διαστολής.

2.4.3. ΣΧΕΔΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΤΟΨΗ ΧΑΜΩΓΙΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΜΕΤΖΟΠΑΤΩΜΑΤΟΣ

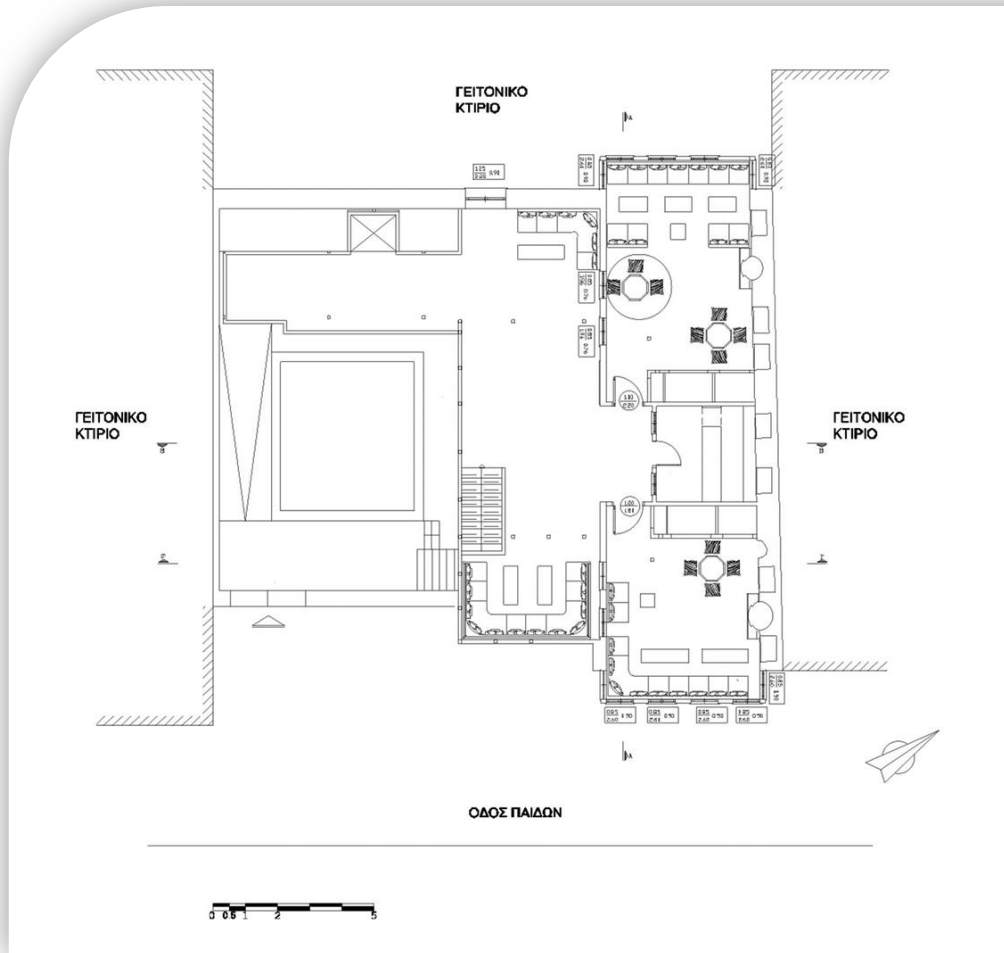

ΣΥΝΗΘΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2.15 μ.
ΑΡ. ΠΥΛΩΝ	52
ΕΠΙΠ	0.15 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	11
ΕΠΙΤ-ΜΑ	0.20 μ.

ΓΕΤΡΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1.01 μ.
ΑΡ. ΠΥΛΩΝ	7
ΕΠΙΠ	0.25 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	5
ΕΠΙΤ-ΜΑ	0.25 μ.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΕΣΩΦΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΕΤΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΟΧΕΥΣΕΩΝ	ΣΥΝΤΑΞΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΕΣΦΟΡΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΜΑ
ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	ΚΑΤΟΨΗ ΜΕΤΖΟΠΑΤΩΜΑΤΟΣ
ΑΝ. ΣΧΕΔΙΟΥ	1/50
ΚΩΔΙΚΟΣ	E.K3
ΚΩΔΙΚΟΣ	

ΚΑΤΟΨΗ ΑΝΩΓΙΟΥ

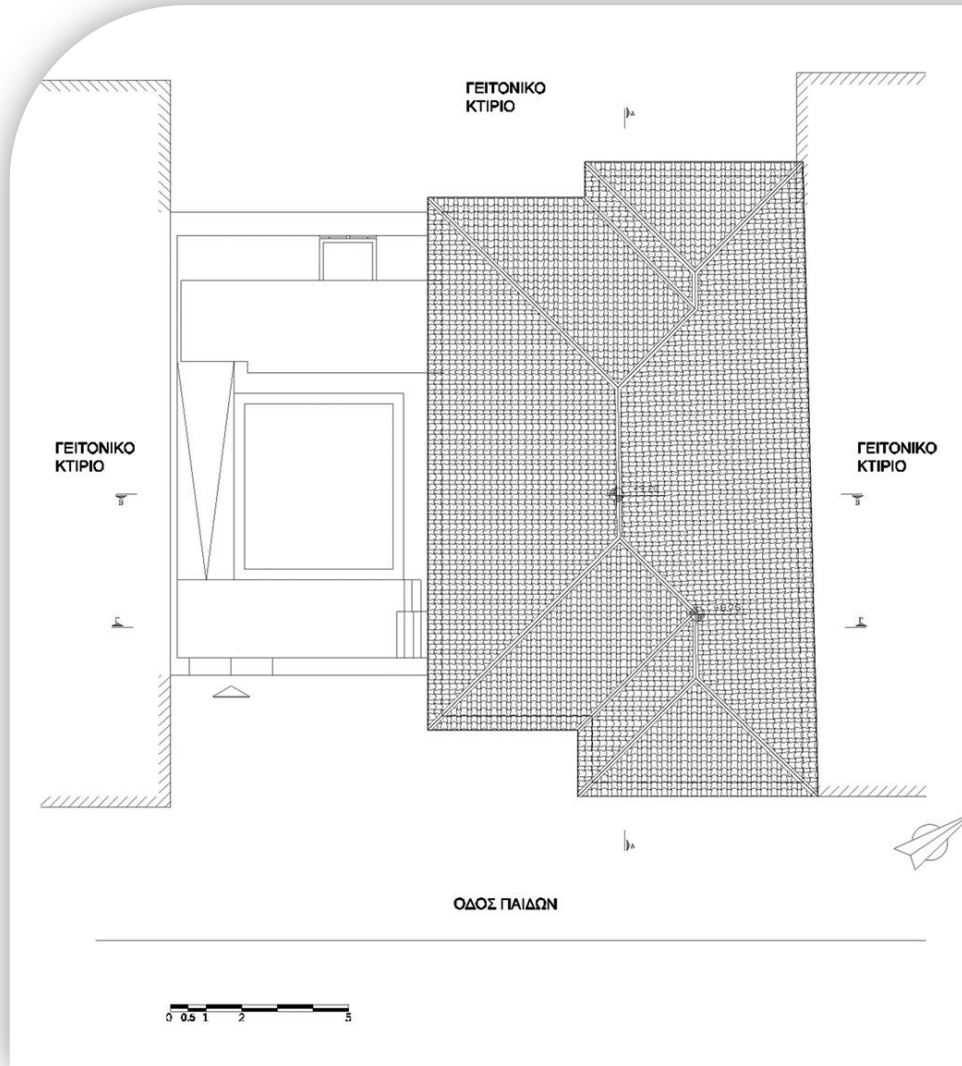

ΥΔΑΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2.18 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	12
ΡΙΚΤΗ	0.18 μ
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	11
ΠΑΤΗΜΑ	0.33 μ

ΓΕΙΤΡΗΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1.61 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	7
ΡΙΚΤΗ	0.23 μ
ΑΡ. ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	6
ΠΑΤΗΜΑ	0.23 μ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΒΙΟΦΑΡΜΑΚΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΣΕΩΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΑΝΤΙΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ - ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΕΠΙΟΠΙΣΤΕΥΣΤΑ	«ΑΓΙΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΤΩΝΑ»
ΘΕΜΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΔΕΠΗ
ΘΕΜΑ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΔΗΚΑ	ΚΑΤΟΨΗ ΑΝΩΓΙΟΥ 1/50 E.K4
ΚΛΕΙΔΑ	

ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ

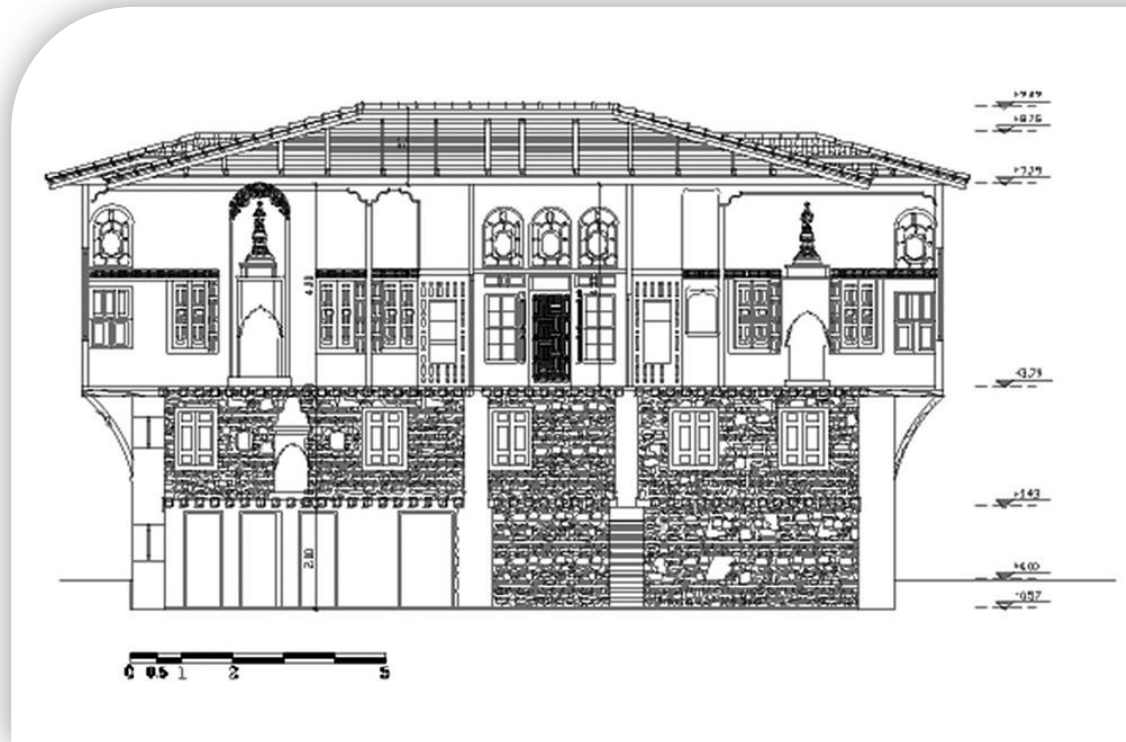

ΕΥΛΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	2,16 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	12
ΡΙΧΤΙ	0,16 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗ-ΜΑΤΩΝ	11
ΠΑΤΗΜΑ	0,30 μ.

ΠΕΤΡΙΝΗ ΣΚΑΛΑ	
ΥΨΟΣ ΣΚΑΛΑΣ	1,61 μ.
ΑΡ. ΡΙΧΤΙΩΝ	7
ΡΙΧΤΙ	0,23 μ.
ΑΡ. ΠΑΤΗ-ΜΑΤΩΝ	6
ΠΑΤΗΜΑ	0,23 μ.

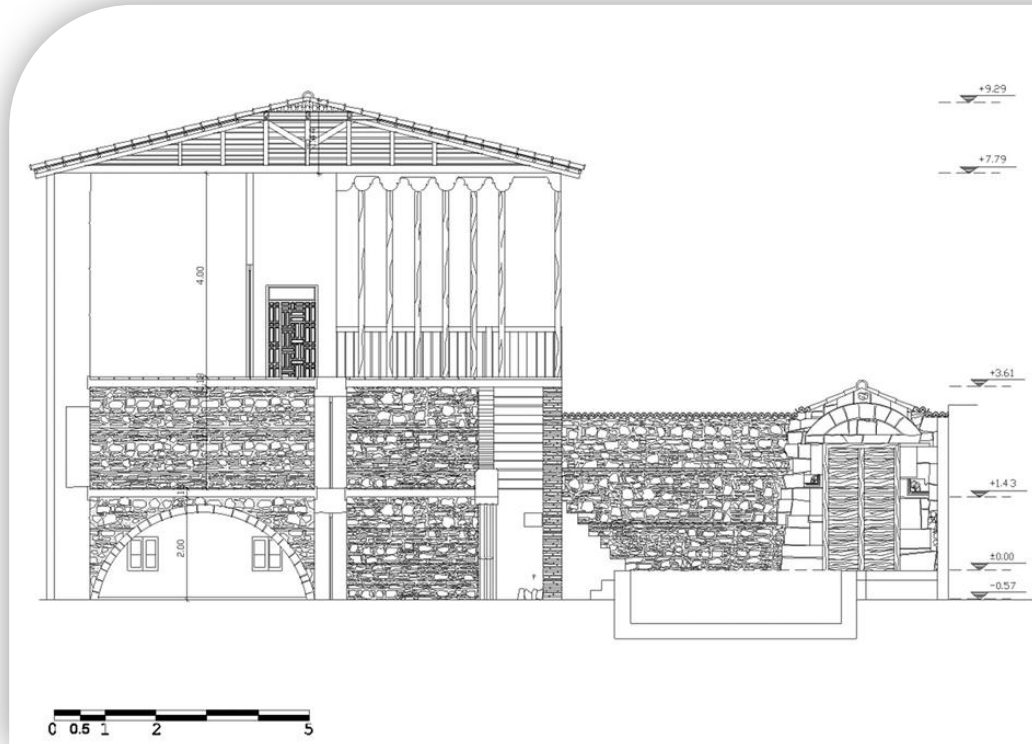
Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ-ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ-1	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΩΝΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Ι.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΥΧΑ - ΚΩΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΞ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Δ.ΛΑΓΟΥΔΑΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΚΑ	ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ 1/50 E.K1
ΚΛΕΙΣΙΔΑ	

TOMH A - A'

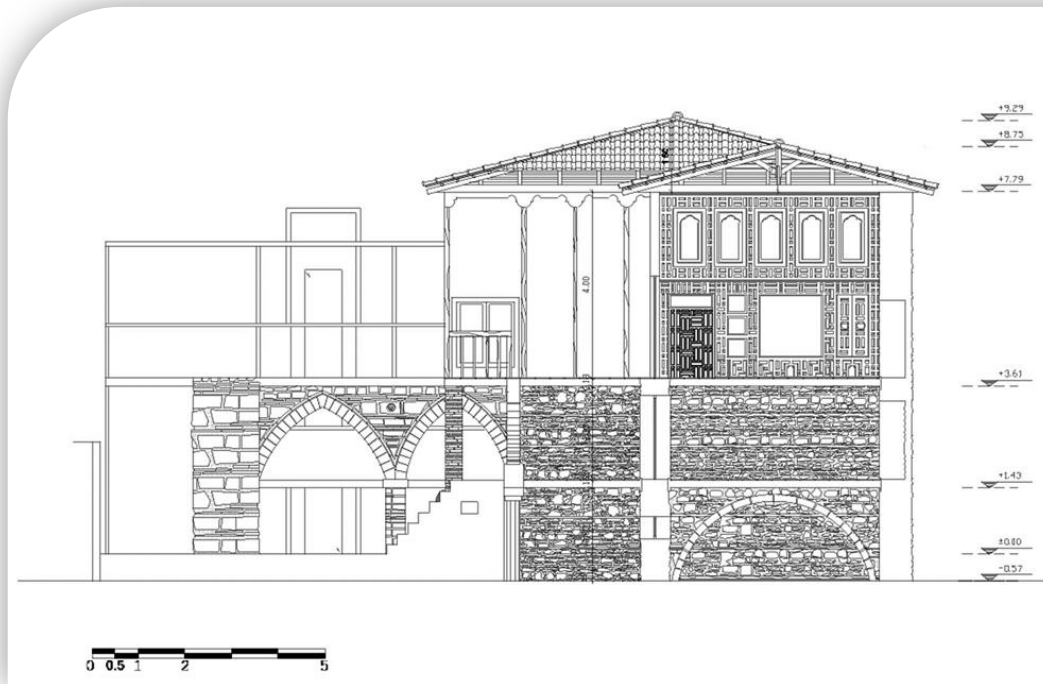
Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ:	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΜΕΡΩΝ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΣΤΗΡΩΣΕΩΝ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΗΠΤΟΛΟΓΟΣ ΕΥΤΕΡΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΚΟΤΤΩΣΗ - ΟΡΥΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΔΙΧΩΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΘΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦ. ΧΑΛΚΙΔΑ	0231
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡΧ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΜΠΑΚΑ	ΤΟΜΗ Α - Α' 1/50
ΚΩΔΙΚΑ	E.T1

ΤΟΜΗ Β – Β΄

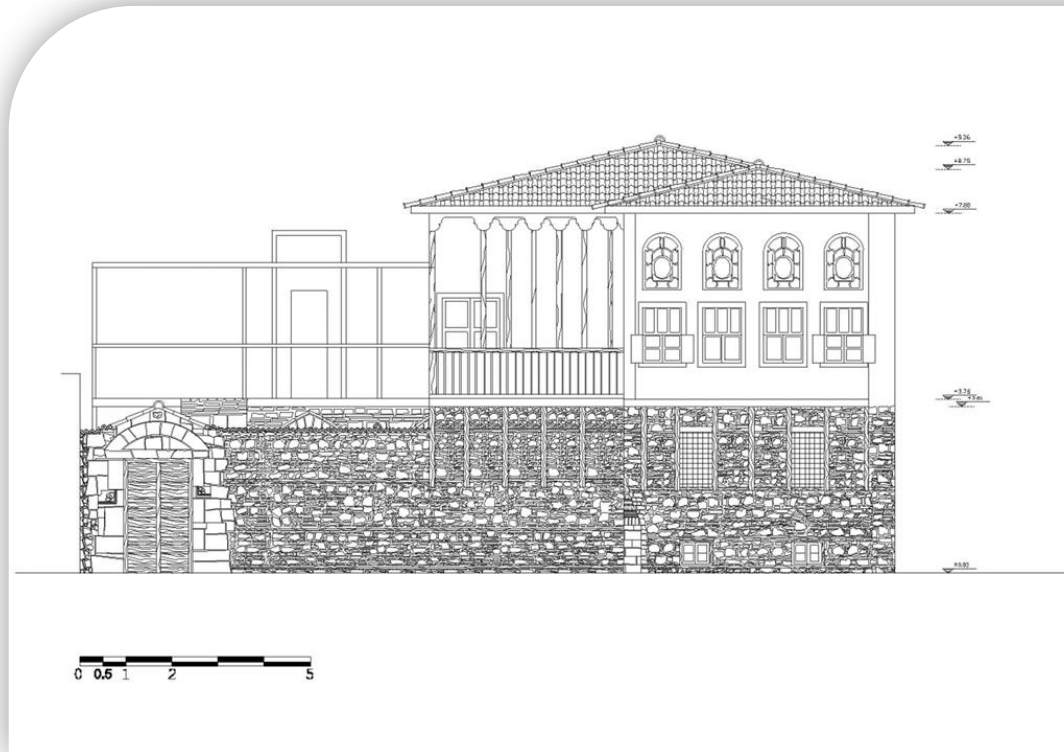
Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΩΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Κ.ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΤΟΜΗ Β - Β΄ 1/50 E.T2
ΚΛΕΙΔΑ	

ΤΟΜΗ Γ - Γ'

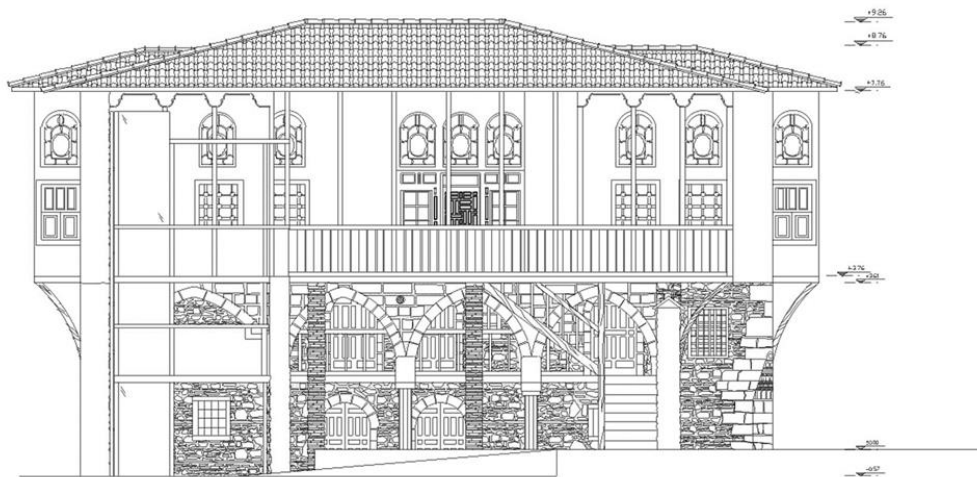
Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΥΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Κ.ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ	ΤΟΜΗ Γ - Γ' 1/50 E.T3
ΚΛΕΙΔΑ	

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΟΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΤΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	Κ. ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΟΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΜΑΚΑ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ 1/50 E.01
ΚΛΕΙΔΑ	

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ

0 0.5 1 2 5

Τ.Ε.Ι ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΤΡΑ)	
ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΑΞΗΣ.
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΜΠΟΝΑ - ΚΩΤΤΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΣ
ΕΠΙΟΠΤΕΥΟΥΣΑ	κ. ΛΙΓΟΓΙΑΝΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΘΕΜΑ	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΑ
ΩΔΟΣ ΠΑΙΔΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑ	ΘΕΣΗ
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙΜΑΚΑ	ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ 1/50
ΚΛΕΙΔΑ	
E.02	

3. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σαχνίσι : Η σαχνισιά ή το σαχνισί είναι ορολογία της αρχιτεκτονικής, η οποία αναφέρεται στις προσόψεις παραδοσιακών κτηρίων, και περιγράφει τις προεξοχές στηριγμένες σε ξύλινα δοκάρια οι οποίες βρίσκονται πέρα από τα όρια της τοιχοποιίας του ισογείου.

Χαγιάτι : Σκεπαστός εξώστης που αποτελεί προέκταση εσωτερικού χώρου.

Πεσσός : Τετράγωνη κολόνα.

Κίοσκι : Περίπτερο, τουρκική köşk.

Οντάς : Δωμάτιο, τουρκική oda

Μπασιάς : Είσοδος, το μέρος από το οποίο εισέρχεται κάπου. Μεσαιωνική ελληνική (έ)μπασιά < έμπασιά < ελληνιστική κοινή έμβασις < αρχαία ελληνική έμβαίνω < βαίνω

Νταμπλάδες : Επένδυση από μικρά κομμάτια ξύλου σε καλαίσθητα ορθογώνια ή τετράγωνα σχήματα.

Μεσάντρες : Σύνολο από ευρύχωρα ντουλάπια.

Τσατμά : Δομική κατασκευή (είδος τοιχοποιίας), στην οποία πρώτα κατασκευάζεται ένας ξύλινος σκελετός και στη συνέχεια τα κενά γεμίζονται με λιθάρια, κλαδιά, καλάμια κ.ά. και καλύπτονταν με σοβά.

Μπαγκτατί : Τεχνική κατασκευής των τοίχων των παλιών σπιτιών από ξύλο. Οι τοίχοι αυτοί αποτελούνταν από ξύλινο σκελετό με οριζόντιες πήγεις ή καλάμια, που είτε σοβαντίζονται και από τις δύο μεριές με ασβεστοκονίαμα ή παραμένουν χωρίς επίχρισμα στην εξωτερική τους πλευρά, αλλά με επένδυση από οριζόντιες ξύλινες σανίδες.

Αστρέχα : Αντιστοιχεί στο κομμάτι μιας στέγης - κεραμοσκεπής συνήθως - το οποίο εξέχει από τον κυρίως όγκο του σπιτιού για λόγους προστασίας από το νερό της βροχής.

Πλινθοπερίκλειστο σύστημα : Το συγκεκριμένο σύστημα δόμησης απαντάται στα Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά (9ος-11ος αιώνας μ.Χ.) κτίσματα και κυρίως σε εκκλησίες. Ο τρόπος χτισίματος είναι χαρακτηριστικός της εποχής. Η χρήση λίθων λαξευμένων ή ημιλαξευμένων, αργόλιθων ή λίθων μαρτυρούν τη σπουδαιότητα του κτίσματος. Το σύστημα αποτελείται από πέντε σειρές λίθους (1 μ. ύψος) και στη συνέχεια δύο σειρές περιμετρικά της τοιχοποιίας οπτόπλινθους. Οι οπτόπλινθοι είναι βυζαντινού τύπου τετράγωνοι ή ορθογωνικής διατομής και φέρουν χαρακίες για καλύτερη πρόσφυση του κονιάματος. Επίσης είναι χαρακτηριστικοί διότι φέρουν συνήθως στην εμφανή πλευρά τους χαραγμένα

σχέδια και σχήματα τα οποία είναι συμβολικά. Τα κενά που μπορεί να δημιουργηθούν ανάμεσα στους λίθους καλύπτονται με κομμάτια από αργόλιθους και περίσσεια ισχυρού κονιάματος.

Τέμενος : Οριοθετημένος (τεχνητά ή όχι) χώρος μέσα στο οποίο λατρευόταν μια θεότητα. Ήταν συνήθως αλσύλλια που περιέκλειαν βωμούς ή και άλλες πρόχειρες, τυχαία τοποθετημένες κατασκευές για την τέλεση ιεροπραξιών. Αποτελούν ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της αρχαίας θρησκείας, ιδίως στις απαρχές της, καθώς και μέσα από την οριοθέτηση και καθιέρωση του χώρου προήλθαν τα ιερά.

Σοφράδες : Χαμηλό τραπέζι, συνήθως στρογγυλό, γύρω στο οποίο κάθονται στο πάτωμα.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Τάσος Καλαθήρης, Αρχοντικό στη Χαλκίδα, Α.Ε.Μ., τ ΙΣΤ', 1970, σ. 149-182
2. Επώνυμα αρχοντικά των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Ε.Μ.Π..
3. <http://el.wikipedia.org>